

Programmabegroting 2019-2022

GEMEENTE OEGSTGEEST

4.1 Programmaplan

4.1.1 Programma 1 Natuur en landschap

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Groen en water	H.J.T. Nieuwenhuis / H. Sahin	Beheer en onderhoud
Ruimtelijke structuur	H. Sahin	Ruimte
Reiniging	M.E. Huizing	Beheer en onderhoud

Programma 1 Natuur en landschap

In programma 1 houden we ons bezig met de fysieke leefomgeving. Hierin wachten ons grote maatschappelijke en grensoverstijgende opgaven, zoals de energietransitie, klimaatadaptatie, verstedelijking, mobiliteit en de gebiedsopgave A44.

De Omgevingswet treedt op 1 januari 2021 in werking en is ook een belangrijke ontwikkeling in het ruimtelijk domein. Dat geldt ook voor het 'bijbehorende' Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), een digitaal loket waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen zien wat is toegestaan in de fysieke leefomgeving. Door alle veranderingen zullen we nieuwe instrumenten gaan ontwikkelen, zoals bijvoorbeeld de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Ons uitgangspunt bij de omgevingsvisie is om het groene karakter en hoogwaardig woonmilieu van Oegstgeest te beschermen en versterken. Bij alle opgaven, ontwikkelingen en veranderingen willen we samenwerken met de regio-gemeenten.

In lijn met de toekomstvisie 2020 *Oegstgeest in beweging* en het coalitieakkoord 2018-2022 gaan wij inwoners meer betrekken bij het beheer, het onderhoud en de inrichting van de openbare ruimte. Dit doen we door hierover met hen in gesprek te gaan.

Duurzaam hergebruik van grondstoffen staat bij ons afvalbeleid voorop. We stimuleren inwoners het afval zoveel mogelijk gescheiden aan te bieden. We dragen bij aan de circulaire economie en het verminderen van restafval onder het motto 'Van afval naar grondstof' (VANG, zie [Begrippenlijst](#)). De komende jaren werken wij hieraan verder, waarbij de balans tussen milieudoelstellingen, dienstverlening en financiën leidraad is.

Programmadoelstelling

We willen meer betrokkenheid van inwoners bij het beheer, onderhoud en de inrichting van de openbare ruimte. We werken aan voorstellen om afval op grotere schaal gescheiden in te zamelen. De kwaliteit van de directe leefomgeving waarborgen we in duidelijke kaders. Daarbij zoeken we naar meer mogelijkheden voor multifunctioneel ruimtegebruik.

Beleidsthema Groen en water

Resultaat:

- In 2019 hebben we een actuele bomenverordening.
- Inwoners zijn betrokken bij het onderhoud van het openbaar groen.
- De biodiversiteit in onze gemeente gaan we behouden en waar mogelijk versterken.
- Hagen, bosplantsoen en beschoeiingen voldoen aan CROW-beeldkwaliteit niveau C (zie [Begrippenlijst](#)).
- Overig groen en water voldoet aan CROW-beeldkwaliteit niveau B.
- Aanbevelingen voor hondenbeleid.

Groen

Inspanningen:

- We stellen de nieuwe bomenverordening op.
- In 2019 werken wij een voorstel uit om *green deals* een verdere impuls te geven.
- In 2019 verrichten wij een locatieonderzoek voor de aanplant van 250 extra bomen. We betrekken hierbij onze inwoners en maatschappelijke organisaties en starten na dit onderzoek eind 2019 / begin 2020 met het planten van bomen.
- We gaan 30% van het gazon ecologisch beheren.
- We voeren het groenbeleidsplan en het beheerplan Groen uit.
- We inventariseren bestaande regels met betrekking tot honden en onderzoeken de mogelijkheden voor hondenbeleid. Dit doen wij samen met belanghebbenden.

Water

Inspanningen:

- We voeren het baggerplan uit.

Beleidsthema Groen en water (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Groen	2.011	0	2.011	1.699
Water	295	0	295	326
Totaal	2.305	0	2.305	2.025

Beleidsthema Ruimtelijke structuur

Resultaat:

- We bereiden ons voor op de transitie naar de Omgevingswet.
- We hebben de kwaliteit en waarden vastgelegd van de bestaande leefomgeving, ontwikkelingen (bijvoorbeeld Nieuw-Rhijnegeest) en andere initiatieven in de omgevingsvisie, bestemmingsplannen of andere planologische kaders.
- Ons beleid is in overeenstemming met de gestelde kaders van hogere overheden.

Ruimtelijk beleid

Inspanningen:

- We voeren het programma Implementatie Omgevingswet verder uit. In 2019 ligt de focus op het project Omgevingsvisie Oegstgeest, de informatievoorziening Omgevingswet en het verder in beeld brengen van de benodigde competenties en opleidingsbehoeften van de medewerkers. Wij voeren in 2019 het projectplan voor het domein Digitalisering en Informatisering verder uit. Daarnaast doen we mee aan diverse bijeenkomsten (bijvoorbeeld de Leerkring en activiteiten van het programma Aan de slag met de Omgevingswet).
- We werken aan de omgevingsvisie Oegstgeest, als opvolger van de structuurvisie 2005-2020. Dit doen we samen met het hoogheemraadschap van Rijnland, regiogemeenten, de Omgevingsdienst West-Holland en de provincie Zuid-Holland. Ook betrekken wij inwoners en belanghebbende partijen in het proces.
- We starten met de bestemmingsplannenprocedures voor Wilhemina park & Geesten (Overgeest en Endegeest), Nieuw-Rhijnegeest Zuid (wonen), Frederiksoord-Zuid, Hofbrouckerpark, parapluplan Evenemententerrein en de zonering BioSciencePark. (zie voor alle de Begrippenlijst).
- We werken (verder) aan de gebiedsvisies Endegeest en Overgeest.
- We begeleiden initiatieven in het kader van de uitgebreide omgevingsvergunning.
- We houden bij ruimtelijke ontwikkelingen en wijzigingen van bestemmingsplannen rekening met de ruimtelijke en historische waarden van een gebied.
- We nemen deel aan projecten binnen de omgevingsagenda Hart van Holland 2040. Deze gaan over verstedelijking, zone A44 en energietransitie.

Resultaat:

- Het vastgestelde milieubeleid is, in samenwerking met de Omgevingsdienst West Holland (ODWH), toegepast op onze werkzaamheden in het ruimtelijk domein.

Milieubeleid

Inspanningen:

- We voeren onze wettelijke milieutaken uit.
- We nemen deel aan de Omgevingsraad Schiphol.
- We houden de geluidsmeeptunten in stand.

Beleidsthema Ruimtelijke structuur (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Ruimtelijk beleid	1.016	-14	1.002	1.219
Milieubeleid	428	0	428	487
Totaal	1.444	-14	1.431	1.707

Beleidsthema Reiniging

Resultaat:

- We dragen bij aan de circulaire economie door verdere afvalscheiding en het verminderen van restafval. In 2023 wordt minimaal 75% van het aangeboden afval gescheiden ingezameld en is de hoeveelheid restafval minder dan 100 kg per inwoner per jaar.

Reiniging

Inspanningen:

- We werken voorstellen uit voor een verdere optimalisatie van de inzameling van nuttige grondstoffen.
- Het uitwerken van het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) naar een uitvoeringsprogramma.
- Wij onderzoeken de mogelijkheden voor bewustwording over afvalscheiding op scholen en sportverenigingen.
- We dragen zorg voor optimale haalvoorzieningen van onder meer restafval, groente-, fruit- en tuinafval en plastic verpakkingen.
- Ook dragen we zorg voor optimale brengvoorzieningen voor onder meer glas, oud papier, textiel, klein chemisch afval, elektrische apparaten en grof (tuin)afval.

Beleidsthema Reiniging (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Reiniging	2.290	-2.998	-708	-704
Totaal	2.290	-2.998	-708	-704

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Omgevingsdienst West Holland

Uitvoeren van de wettelijke milieutaken.

Gemeente Leiden

Inzamelen diverse huishoudelijke afvalstromen.

Financiën

Meerjarenoverzicht

1 NATUUR EN LANDSCHAP (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Beleids thema Groen en water	Lasten	2.346	2.496	2.305	2.123	2.171	2.184
	Baten	-154	-471	0	0	0	0
Saldo		2.192	2.025	2.305	2.123	2.171	2.184
Beleids thema Ruimtelijke structuur	Lasten	970	1.720	1.444	1.164	942	942
	Baten	-210	-14	-14	-14	-14	-14
Saldo		760	1.707	1.431	1.151	929	929
Beleids thema Reiniging	Lasten	2.241	2.150	2.290	2.309	2.341	2.494
	Baten	-2.945	-2.854	-2.998	-3.004	-3.025	-3.207
Saldo		-704	-704	-708	-695	-684	-714
Programma	Lasten	5.557	6.366	6.040	5.596	5.454	5.620
	Baten	-3.310	-3.340	-3.012	-3.018	-3.039	-3.221
Saldo van baten en lasten		2.248	3.027	3.028	2.578	2.415	2.399
Reserves	Toevoeging	15	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-51	-51	-51	-51	-51	-51
Mutaties reserves		-36	-51	-51	-51	-51	-51
Resultaat		2.212	2.975	2.977	2.527	2.364	2.348

Toelichting financiële afwijkingen

Groen en water

Wij planten ten minste 250 extra bomen in het dorp, om zo in te spelen op klimaatontwikkelingen en om het groene karakter van Oegstgeest te versterken. De kosten hiervan bedragen € 150.000 in 2019.

In verband met de ongewoon droge zomer van 2018 zullen hoogstwaarschijnlijk diverse bomen, vooral jonge aanplant, afsterven. De vervangingskosten worden in eerste instantie geschat op € 70.000 in 2019. Nadere inventarisatie is noodzakelijk.

Zoals al geldt voor bomen op de lijst van monumentale bomen en in het beschermd dorpsgezicht, voeren we een kapvergunningsplicht in voor bomen die een betekenisvolle omvang hebben en langzaam groeien. Een aan te planten boom is doorgaans namelijk geen volwaardige vervanger. De kosten voor het beheer van deze kapvergunningen bedragen € 35.000 per jaar.

In 2018 zijn nog budgetten opgenomen voor het project herinrichting Klinkenbergerplas, de overkoepelende kosten voor het project Leidsche Ommelanden en het wandelpad aan de noordoever van het Oegstgeester kanaal. Deze werkzaamheden worden in 2018 afgerond. Voor deze projecten waren in 2018 ook inkomsten geraamd.

Ruimtelijke structuur

Voor de invoering van het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) heeft het voordelen om in regionaal verband gezamenlijk op te trekken. De kosten in 2019 en 2020 bedragen respectievelijk € 186.000 en € 124.000 en daarna € 31.000 structureel. De raming van de te maken kosten volgt uit het rekenmodel Financiële Impact Omgevingswet van de VNG en Deloitte.

Voor de invoering van de Omgevingswet zijn de benodigde extra middelen voor de eerste vier jaar (beginnend in 2017) opgenomen. Voor 2019 is dat een extra budget van € 297.000 en voor 2020 gaat het om € 79.000.

Voor Hart van Holland (zie Begrippenlijst) is in 2019 en in 2020 ieder jaar € 50.000 extra beschikbaar.

In 2018 zijn ook incidenteel bedragen opgenomen voor de Omgevingswet (€ 553.000), de structuurvisie (€ 100.000) en onderhoudskosten voor het ruimtelijk beleid Groen (€ 100.000).

Reiniging

In het regeerakkoord is afgesproken dat de opbrengst van de afvalstoffenbelasting per 1 januari 2019 met € 100 miljoen per jaar (prijspeil 2017) omhoog gaat. In het belastingplan 2019 zal daarom een relatief forse verhoging van het tarief van de belasting op het verbranden van (rest)afval worden voorgesteld. Daarom hebben we de kosten voor afvalverwerking en de afvalstoffenheffing verhoogd met structureel € 63.000 per jaar. In de begroting 2019 worden meer interne uren doorbelast aan het product reiniging (€ 80.00) vergeleken met de begroting 2018.

Overige afwijkingen worden verklaard door wijzigingen in de kapitaallasten.

Verrekening met de reserves

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 1 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Algemene reserve prog 1	Toevoeging	15	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		15	0	0	0	0	0
Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-51	-51	-51	-51	-51	-51
Saldo		-51	-51	-51	-51	-51	-51
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 1		-36	-51	-51	-51	-51	-51

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Fijn huishoudelijk restafval ¹	Kg/finwoner	2018	2015	181	200	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	BBV
		2019	2016	181	189		
In de buurt zijn perken, plantsoenen en parken goed onderhouden	%	2018	2015	81,9%	68,3%	Veiligheidsmonitor	Oegstgeest
		2019	2017	74,8%	67,3%		
In mijn buurt is voldoende groen	%	2018	2017	78%	n/b	Veiligheidsmonitor	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		
De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op vooruitgegaan	%	2018	2015	8,1	9,9	Veiligheidsmonitor	Oegstgeest
		2019	2017	9,6	10,4		
De buurt waarin u woont is er in de afgelopen 12 maanden op achteruitgegaan	%	2018	2015	7,5	13,5	Veiligheidsmonitor	Oegstgeest
		2019	2017	9,4	14,1		
De buurt waarin u woont is in de afgelopen 12 maanden gelijk gebleven	%	2018	2015	79,9	72,4	Veiligheidsmonitor	Oegstgeest
		2019	2017	76	70,9		
Schaalscore fysieke voorzieningen in de buurt	Schaal 0-10	2018	2015	6,8	6,3	Veiligheidsmonitor	Oegstgeest
		2019	2017	6,7	6,3		
Ranglijst woonaantrekkelijkheid	Positie	2018	2017	9	390	Elsevier	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Heeft u zich de afgelopen 12 maanden actief ingezet voor de leefbaarheid en veiligheid in uw buurt?	%	2018	2017	15%	n/b	WSJG/ eigen enquête	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		

1) De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	Bron	Toelichting
Het openbaar groen (met uitzondering van hagen, bosplantsoen en beschoeiingen) en water voldoet op het moment van meten aan beeldkwaliteit CROW B	minimaal 90%	minimaal 90%	minimaal 90%	minimaal 90%	Onafhankelijke schouw	Op 24 september 2015 is besloten dat we de openbare ruimte dienen te onderhouden op beeldkwaliteit B. Een uitzondering geldt voor hagen, bosplantsoenen en beschoeiingen: deze mogen beeldkwaliteit CROW C hebben. Omdat kwaliteit geen constante is, mag maximaal 10% van het areaal beneden het vastgestelde beeld liggen.
Minimaal 52% gescheiden inzameling van huishoudelijk afval	52%	52%	52%	52%	Eigen afvalregistratie	Doelstelling vanaf 2023 is minimaal 75%.
Minimaal 75% gescheiden inzameling grof huishoudelijk afval	75%	75%	75%	75%	Eigen afvalregistratie	

4.1.2 Programma 2 Verkeer en infrastructuur

Beleids thema	Portefeuillehouder	Team
Veilig op pad	H.J.T. Nieuwenhuis / H. Sahin	Ruimte / Beheer en onderhoud
Riolering	H. Sahin	Beheer en onderhoud

Programma 2 Verkeer en infrastructuur

In dit programma gaat het over de bereikbaarheid van Oegstgeest. Hiervoor zorgen we met ons mobiliteitsplan. Een goede verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid dragen namelijk bij aan het aantrekkelijk houden van het dorp om te wonen, werken en recreëren. In het [Mobiliteitsplan 2017-2027](#) staat onze visie over deze thema's en een uitvoeringsplan om knelpunten in het dorp aan te pakken.

Ook de infrastructuur van wegen, de riolen en energie valt onder het programma Verkeer en infrastructuur. Mede door de verandering van het klimaat moeten we in Nederland anders omgaan met alle vormen van water en waterbeheer. Hierdoor veranderen regels en wetten en verschuiven taken. Watertaken zijn onze zorgplichten voor:

- stedelijk afvalwater;
- hemel- en grondwater;
- het beheer van het stedelijk water;
- (de zorgplicht van het waterschap voor) het zuiveren van afvalwater.

Binnen dit systeem hebben alle partijen hun eigen taken en verantwoordelijkheden, maar technisch vormt het één systeem: de (afval)waterketen. Naar verwachting wordt eind 2018 of begin 2019 het integraal waterketenplan vastgesteld, waarin regionaal met uniforme afspraken wordt gewerkt. Het is daarom opgesteld in samenwerking met de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude, Voorschoten en Wassenaar, het hoogheemraadschap van Rijnland en drinkwaterbedrijf Dunea.

Programmadoelstelling

Een duurzame, bereikbare en veilige woon- en werkomgeving.

Beleids thema Mobiliteit

Resultaat:

- Uitvoeren mobiliteitsplan: doorstroming, verkeersveiligheid, openbaar vervoer, parkeren.
- Stoepen zijn begaanbaar en voldoende verlicht.
- We onderhouden de wegen, straten en pleinen volgens CROW-beeldkwaliteit niveau B (zie Begrippenlijst).
- Bij vervanging van de openbare verlichting kiezen we voor duurzame verlichting.

Verkeer

Inspanningen:

- We verbeteren de infrastructuur voor elektrische auto's en fietsen, door extra laadpalen te plaatsen.
- We passen de oversteken Geversstraat - Wilhelminapark en Geversstraat - De Kempenerstraat aan.
- We werken aan de verbetering van veilig fietsverkeer, onder meer door het inrichten van schoolzones en educatie van deelnemers.
- We geven advies en nemen beleidsmaatregelen over verkeers- en vervoersvraagstukken zoals openbaar vervoer, voorzieningen (elektrische) voertuigen en planontwikkeling.
- In samenspraak met de samenleving voeren we kleine verkeersmaatregelen uit, zoals de komst van verkeersdrempels, bebording en fietsklemmen.
- We hebben structureel overleg met partners over maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer op regionaal en lokaal niveau en zorgen voor de uitvoering daarvan.
- We nemen deel aan regionale projecten zoals de Leidse Ring, Hoogwaardig Openbaar Vervoer, de Rijnlandroute en de Noordelijke Randweg (zie Begrippenlijst voor alle).
- We actualiseren het mobiliteitsplan.

Wegen, straten en pleinen

Inspanningen:

- We voeren de beheerplannen Wegen, Civiele kunstwerken en Openbare verlichting uit.
- We voeren het gladheidsbestrijdingsplan uit.
- We brengen duurzame led-verlichting aan bij de vervanging van de openbare verlichting.
- Wij dragen zorg voor het onderhoud van wegen (vegen, zwerfvuil, onkruidbestrijding op verharding).

Beleids thema Mobiliteit (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Verkeer	424	-14	410	245
Wegen, straten en pleinen	1.991	-40	1.951	1.932
Totaal	2.415	-55	2.361	2.177

Beleids thema riolering

Resultaat:

- Een duurzame inzameling en afvoer van afvalwater.
- Voorkomen van wateroverlast in de openbare ruimte.

Riolering

Inspanningen:

- We onderzoeken de overstap naar het risicogestuurd vervangen van riolering.
- We voeren het integraal waterketenplan uit.

Beleids thema Riolering (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Riolering	1.643	-2.347	-704	-501
Totaal	1.643	-2.347	-704	-501

Financiën

Meerjarenoverzicht

2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Beleids thema Mobiliteit	Lasten	2.039	2.180	2.415	2.856	2.924	3.028
	Baten	-151	-3	-55	-55	-55	-55
Saldo		1.889	2.177	2.361	2.801	2.870	2.973
Beleids thema Riolering	Lasten	1.511	1.875	1.643	1.621	1.656	1.689
	Baten	-2.132	-2.376	-2.347	-2.270	-2.306	-2.338
Saldo		-621	-501	-704	-649	-649	-649
Programma	Lasten	3.550	4.055	4.058	4.477	4.580	4.717
	Baten	-2.283	-2.379	-2.401	-2.325	-2.360	-2.393
Saldo van baten en lasten		1.267	1.675	1.657	2.152	2.220	2.324
Reserves	Toevoeging	476	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-467	0	0	0	0	0
Mutaties reserves		9	0	0	0	0	0
Resultaat		1.277	1.675	1.657	2.152	2.220	2.324

Toelichting financiële afwijkingen

Mobiliteit

Voor de verbetering van veilig fietsverkeer (onder meer door het inrichten van schoolzones en educatie van de deelnemers) is voor de komende drie jaar respectievelijk € 35.000, € 35.000 en € 15.000 opgenomen in de meerjarenbegroting. De financiële uitwerking van de uit te voeren projecten uit het mobiliteitsplan 2017-2027 is opgenomen in het meerjareninvesteringsplan en in de exploitatie.

Het hebben van een regionale verkeers- en milieukaart is verplicht. Er is een overeenkomst met de gemeente Leiden afgesloten om dit voor gehele regio uit te voeren. De kosten zijn begroot op € 8.000 in 2019 en € 10.000 voor de jaren erna.

Vanaf 2019 doteren we jaarlijks € 6.000 respectievelijk € 5.000 aan de onderhoudsvoorzieningen Groot onderhoud wegen en Groot onderhoud bruggen/civiele kunstwerken. Dit is nodig voor het opstellen van beheerplannen.

In onze gemeente werd, net als in veel andere gemeenten in Nederland, het onkruid op verhardingen vele jaren bestreden met chemicaliën. Sinds het verbod op chemische onkruidbestrijding (begin 2016) is door zowel gemeenten als aannemers steeds meer ervaren hoeveel inspanning het op niet-chemische wijze bestrijden van onkruid kost. Aannemers weten nu steeds beter in te schrijven op deze werkzaamheden. Een recent gehouden aanbesteding is, conform het raadsbesluit uit 2015 tot

vaststelling van de beeldkwaliteit, uitgegaan van CROW-niveau B. Uit deze aanbesteding komt naar voren dat we het budget structureel moeten verhogen met € 74.000 per jaar.

Als gevolg van de areaaluitbreiding (onder andere in Oegstgeest aan den Rijn) stijgen de exploitatielasten voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Riolering

Incidenteel is er een bedrag opgenomen van € 194.000 in de begroting 2018 voor het aanpassen van de infrastructuur in verband met Airbus.

Vanaf 2020 verwachten we een kostendaling van € 140.000 als gevolg van risicogericht werken. Deze kostendaling verrekenen we met de rioolheffing.

Als gevolg van de herijking van de cashflow van investeringen verschuiven de kapitaallasten van 2019 naar 2020 en verder.

Verrekening met de reserves

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 2 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Algemene reserve programma 2	Toevoeging	476	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		476	0	0	0	0	0
Res.Inv. Openb. Ruimte met Maatsch. Nut	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-467	0	0	0	0	0
Saldo		-467	0	0	0	0	0
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 2		9	0	0	0	0	0

Een toelichting op de financiële mutaties op de reserves staat in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Hernieuwbare elektriciteit ¹	%	2018	2015	1,5	11,8	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	BBV
		2019	2016	2	12,9		
Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig ²	%	2018	2015	3	8	VeiligheidNL	BBV
		2019	2015	3	8		
Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser ³	%	2018	2015	9	9	VeiligheidNL	BBV
		2019	2015	9	9		
Ongevallen	Aantal per 1.000 inw.	2018	2015	3,3	6,7	Waarstaatje gemeente.nl - Openbare orde en veiligheid	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		
Hoe vaak heeft u te maken met een onveilige verkeerssituatie in uw buurt? ⁴	%	2018	n/b	n/b	n/b	Eigen enquête	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		
Ervaren verkeersdruk ⁴	%	2018	n/b	n/b	n/b	Eigen enquête	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		
In mijn buurt is er voldoende parkeergelegenheid ⁴	%	2018	n/b	n/b	n/b	Eigen enquête	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		

1) *Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.*

2) *Als aandeel van het totaal aantal ongevallen dat leidt tot ziekenhuisopnamen.*

3) *Als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.*

4) *Meenemen in de regio-enquête.*

Prestatie-indicator

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	Bron	Toelichting
Wegen, straten en pleinen voldoen op het moment van meten aan beeldkwaliteit CROW B	Minimaal 90%	Minimaal 90%	Minimaal 90%	Minimaal 90%	Onafhankelijke schouw	Op 24 september 2015 heeft de raad besloten dat de openbare ruimte dient te worden onderhouden op beeldkwaliteit B. Omdat de kwaliteit geen constante is mag maximaal 10% van het areaal beneden het vastgestelde beeld liggen.

4.1.3 Programma 3 Wonen en economie

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Wonen	H. Sahin / E.R. Jaensch / M.E. Huizing	Ruimte
Economie	H.J.T. Nieuwenhuis / M.E. Huizing	Beheer en onderhoud / Ruimte

Programma 3 Wonen en economie

Wij vinden het belangrijk om de kwaliteit van onze leefomgeving te waarborgen. Daarnaast willen we de economie versterken door meer samen te werken op basis van een gemeenschappelijke agenda. Dit komt aan de orde in dit programma.

In het programma Wonen zorgen we voor een kwalitatief hoogwaardig woonklimaat, bijvoorbeeld door de ontwikkeling van nieuwe woongebieden zoals Nieuw-Rhijnegeest. Dit is ook in lijn met onze woonvisie en volkshuisvestingsopgave. Het behoud van de kwaliteit van de leefomgeving, met zorg voor de cultuur-historische waarde, is eveneens onderdeel van ons programma. Samen met onze lokale en regionale partners werken wij aan een eerlijke woonruimteverdeling, waarbinnen speciale doelgroepen en urgenten een plaats hebben. Met onze lokale en regionale partners werken we daarbij aan een verbeterde doorstroming van de woningmarkt. Prestatieafspraken met woningcorporaties spelen hierbij een belangrijke rol.

Met onze partners werken we ook samen aan onze economische agenda. Met Economie071, kennisinstellingen en ondernemers werken we bijvoorbeeld aan regionale projecten, zoals het Expatcenter, Vitaliteit en de retailvisie (zie voor alle de begrippenlijst). Daarnaast proberen wij samen met de stichting Dorpsmarketing en de ondernemersverenigingen ondernemers aan te trekken en onze dienstverlening aan hen te verbeteren. Tot slot geven wij binnen dit programma invulling aan ons vastgoed- en grondbeleid.

Programmadoelstelling

De inwoners en ondernemers van Oegstgeest een aantrekkelijker woon- en werkklimaat bieden.

Beleidsthema Wonen

Resultaat:

- We hebben een kwalitatief hoogwaardig woonklimaat. De woonvisie Oegstgeest 2016 is daarvoor het kader.
- We hebben een nieuwe VTH-applicatie (zie Begrippenlijst).
- De kwaliteit van de leefomgeving is gewaarborgd, met aandacht voor de cultuur-historische waarde.

Wonen

Inspanningen:

- We actualiseren de programmering in de lokale woonvisie (zie Begrippenlijst) uit 2016, aan de hand van de cijfers uit de regionale woonagenda.
- We gaan projecten realiseren uit de uitvoeringsagenda bij de woonvisie, op het gebied van nieuwbouw en beschikbaarheid, betaalbaarheid, kwaliteit en zorg.
- We maken prestatieafspraken voor 2020 met de woningcorporaties, onder meer over energie-neutraal uitvoeren van nieuwbouw. Deze stellen we uiterlijk december 2019 vast.
- We maken met ontwikkelaars afspraken over kwaliteit en uitstraling van woningen.
- Wij baseren onze woningbouwprogramma op basis van de lokale woonvisie waarin de percentages sociale woningbouw uit de regionale woonagenda richtinggevend zijn.
- Voor plangebied Overgeest willen we, in lijn met de nieuw op te stellen woonvisie en in nauwe samenwerking met diverse partijen, een divers woningbouwprogramma voor senioren, starters, middeninkomens, bijzondere doelgroepen en sociale huur.
- We vragen marktpartijen om betaalbare sociale huur en sociale koopwoningen toe te voegen.
- We willen levensloopgeschikte woningen. Daarom stimuleren we ontwikkelaars om gelijkvloerse woningen geschikt te laten maken voor mensen met beperkte mobiliteit.
- We actualiseren de beleidsregels voor de reserve Sociale woningbouw.
- We verstrekken startersleningen.
- We gaan afstemmen en samenwerken met (overheids)partners over thema's als de regionale woonagenda, woningbouwplannen en huisvesting van arbeidsmigranten en statushouders.

Volkshuisvesting

Inspanningen:

- We werken regionaal samen op het gebied van woonruimteverdeling in de sociale sector, de vrije sector en de huisvesting van bijzondere doelgroepen. Projecten daarbij zijn het toepassen van lokaal maatwerk en het werken aan een cluster met woningen voor de huisvesting van bijzondere doelgroepen.
- We stemmen de verdeling van de te bouwen typen huizen af met de regiogemeenten. Dit doen we in de provinciale woningbouwmonitor.
- We passen de regionale huisvestingsverordening toe door de woningcorporaties woningen te laten toewijzen, conform deze verordening. Ook laten we de urgentiecommissie urgentieaanvragen verwerken.

Bouw en woningtoezicht

Inspanningen:

- In 2019 zitten we in de nazorgfase van het nieuwe VTH-systeem en voeren we de afrondende stappen uit.
- We stellen een VTH-beleidsplan op en voeren dit uit.

Grondexploitatie

Inspanningen:

- We gaan de grondexploitatie in Nieuw-Rhijnegeest actualiseren en optimaliseren.
- We gaan de grondexploitatie in Poelgeest actualiseren en afronden.

Projecten overig

Inspanningen:

- We begeleiden initiatieven uit de markt/ samenleving om het woon- en werkklimaat te versterken.

Monumentenzorg

Inspanningen:

- Voorbereidende werkzaamheden en het opstellen van nieuwe erfgoedkaders.

Resultaat:

- Vaststellen van nieuwe erfgoedkaders.

Beleidsthema Wonen (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Wonen	104	0	104	116
Volkshuisvesting	92	-1	90	115
Bouw en woningtoezicht	712	-1.131	-420	-165
Vastgoedregistratie	66	0	66	66
Apv	0	-2	-2	-2
Grondexploitatie	5.175	-5.175	0	0
Projecten overig	1.092	0	1.092	-312
Monumentenzorg	19	-9	10	10
Totaal	7.259	-6.319	940	-171

Beleidsthema Economie

Resultaat:

- Er is een plan van aanpak Oegstgeest om Fairtrade-gemeente te worden.
- Gemeente en ondernemers werken samen aan een gemeenschappelijke agenda voor economische ontwikkeling en evenementen.
- Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor alle ondernemers in Oegstgeest.
- Een bijdrage aan het regionale vestigingsklimaat.
- Meer bedrijven en werkgelegenheid op bedrijventerreinen, zoals het Bio Science Park en De Boeg.

Resultaat:

- Het behouden en verzelfstandigen van de weekmarkt.

Resultaat

- We dringen het illegaal grondgebruik terug.
- Het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed is onderhouden op basiskwaliteitsniveau (veilig, sober en doelmatig = 6-).
- Het onderhoud voldoet aan de wettelijke eisen en is duurzaam.

Economische ontwikkeling

Inspanningen:

- We stellen een plan van aanpak op voor het behalen van het predicaat Fairtrade gemeente.
- In 2019 staat facilitering van bedrijventerreinen centraal, vanwege nieuwe ontwikkelingen bij De Boeg en Bio Science Park locatie Oegstgeest. We faciliteren en stimuleren duurzaamheidsambities. We zetten de uitkomsten van de Peiling Ondernemersklimaat ((POK), zie Begrippenlijst) in om de dienstverlening aan ondernemers te verbeteren.
- We stimuleren de Database Lokale Ondernemers (zie Begrippenlijst) bij het bedrijfsleven en blijven in gesprek met onze service-eenheid Inkoop van SP71 over hoe het MKB toegang tot aanbestedingen kan krijgen.
- We evalueren de resultaten van de samenwerking met de stichting Dorpsmarketing Oegstgeest en monitoren de jaarlijkse voortgang in juni.
- We intensiveren onze deelname aan de overleggen in het Bio Science Park om het ontwikkelen van de locatie West (Oegstgeest) te stimuleren. Ook ondersteunen we de gezamenlijke marketing.
- We stimuleren en ondersteunen een nieuwe *governance-structuur* (zie Begrippenlijst) op het bedrijventerrein Bio Science Park. Hiermee willen we de strategische ontwikkeling, het parkmanagement en de acquisitie versterken. Doel is onder andere het stimuleren van de vestiging van EMA-gerelateerde (zie Begrippenlijst) bedrijvigheid.
- We nemen deel aan Economie071 en uitvoeringsprojecten. Voorbeelden hiervan zijn de retailvisie Leidse regio, het Expatcentre, regiomarketing, Vitaliteit, Internet of Things en bedrijventerreinenstrategie Leidse regio (zie de begrippenlijst voor al deze projecten).
- In 2019 ondersteunen we met ambtelijke inzet de tijdelijke huisvesting van Technolab op het Bio Science Park in Oegstgeest.
- In 2019 blijven we door middel van advies en ondersteuning aan de winkeliersverenigingen inzetten op het versterken van de winkelgebieden Lange Voort, De Kempenaerstraat en Nieuw Rhijnegeest. Hiermee gaan we de winkelleegstand tegen.

Markt

Inspanningen:

- We faciliteren de weekmarkt door te zorgen voor vergunningverlening, onderhoud terrein en stroomkosten, regulier overleg met de marktmeester en marktcommissie en de verplaatsing van de weekmarkt bij de kermis en feestdagen.
- We begeleiden de verzelfstandiging van de weekmarkt (eind 2018/voorjaar 2019).

Grondbeleid en transacties

Inspanningen:

- We schrijven inwoners aan die illegaal gemeentegrond in gebruik hebben genomen.

Beheer gemeentelijk vastgoed

Inspanningen:

- We onderhouden het gemeentelijk vastgoed (brandweerkazerne, molen)
- We voeren de nota Maatschappelijk vastgoed uit.
- We voeren het meerjarenonderhoudsplan Overig vastgoed en Carp-gebouw uit.

Beleidsthema Economie (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Economische ontwikkeling	427	-57	370	311
Markt	38	-41	-3	-3
Grondbeleid en transacties	53	-26	27	-6
Beheer gemeentelijk vastgoed	344	-64	281	199
Totaal	862	-187	675	501

Financiën

Meerjarenoverzicht

3 WONEN EN ECONOMIE (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Beleidsstema Wonen	Lasten	38.496	18.830	7.259	2.096	2.664	1.116
	Baten	-37.709	-19.001	-6.319	-2.204	-2.779	-1.307
Saldo		787	-171	940	-108	-115	-192
Beleidsstema Economie	Lasten	781	712	862	842	841	840
	Baten	-1.213	-211	-187	-187	-187	-187
Saldo		-432	501	675	654	654	653
Programma	Lasten	39.277	19.542	8.121	2.938	3.505	1.956
	Baten	-38.922	-19.212	-6.506	-2.392	-2.966	-1.495
Saldo van baten en lasten		355	330	1.615	546	539	462
Reserves	Toevoeging	1.187	178	0	0	0	0
	Onttrekking	-1.594	-111	-1.000	0	0	0
Mutaties reserves		-407	67	-1.000	0	0	0
Resultaat		-52	397	615	546	539	462

Toelichting financiële afwijkingen

Wonen - Grex

In dit beleidsthema zijn ook de grondexploitaties opgenomen. Per saldo geeft de grex (grondexploitatie) geen resultaat binnen de begroting. De lasten en baten activeren we op basis van het vastgestelde meerjarenprogramma Grondexploitaties 2018.

Onderverdeling Wonen (bedragen x € 1.000)		2019	2020	2021	2022
Grexen	Lasten	5.143	755	255	0
Grexen	Baten	-1.094	-1.023	-1.581	0
Mutatie voorraad		-4.049	268	1.326	0
Overig	Lasten	2.116	1.073	1.083	1.116
Overig	Baten	-1.176	-1.181	-1.198	-1.307
Saldo		940	-108	-115	-192

Wonen - Overig

Voor 2019 hebben we binnen het beleidsthema Wonen een incidenteel bedrag begroot van € 1 miljoen. Dit is bestemd voor de bijdrage aan de RijnGouwelijk. Hiertegenover staat een onttrekking van € 1 miljoen aan de reserve Bijdrage RijnGouwelijk.

Economie

Om kansen te benutten blijven wij in de Leidse regio actief samenwerken met andere gemeenten, kennisinstellingen en ondernemers. Dit gaat bijvoorbeeld over projecten zoals de retailvisie Leidse regio, Expat Centre, regiomarketing, vitaliteit en andere zaken. We zetten daarbij in op de regionale economische spin-off van het European Medicines Agency (EMA). Dit proberen we onder andere te realiseren we met een nieuwe uitvoeringsorganisatie op het Bio Science Park.

In het coalitieakkoord Groen, Sterk en Betrokken is voor Economische zaken in 2019 € 100.000 en vanaf 2020 € 80.000 structureel beschikbaar.

In de begroting 2019 worden meer interne uren doorbelast aan het beheer van het gemeentelijk vastgoed, vergeleken met de begroting 2018. Overige afwijkingen zijn te verklaren door wijzigingen in de kapitaallasten.

Verrekening met de reserves

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 3 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Algemene reserve prog 3	Toevoeging	870	178	0	0	0	0
	Onttrekking	-56	0	0	0	0	0
Saldo		814	178	0	0	0	0
Reserve Sociale woningbouw	Toevoeging	236	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		236	0	0	0	0	0
Risicoreserve Grondexploitaties	Toevoeging	80	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		80	0	0	0	0	0
Reserve Groenvoorziening	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	-111	0	0	0	0
Saldo		0	-111	0	0	0	0
Reserve Bijdrage RijnGouwelijn	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	-1.000	0	0	0
Saldo		0	0	-1.000	0	0	0
Res. Bestuursovereenk. brug Poelgeest	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-1.454	0	0	0	0	0
Saldo		-1.454	0	0	0	0	0
Reserve Organisatieontwikkeling	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-83	0	0	0	0	0
Saldo		-83	0	0	0	0	0
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 3		-407	67	-1.000	0	0	0

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Funciemenging ¹	%	2018	2016	41,1	52,1	LISA	BBV
		2019	2017	41,6	52,4		
Vestigingen (van bedrijven) ²	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2018	2016	111,5	134	LISA	BBV
		2019	2017	115,9	139,7		
Waardering vestigingsklimaat ³	Schaal 0-10	2018	n/b	n/b	n/b	Peiling ondernemersklimaat (POK)	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		
Omvang werkgelegenheid	Aantal banen/per 1.000 inw.	2018	2016	504	744	WSJG	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		
Structuur werkgelegenheid (verdeling naar sector en bedrijfsgrootte)	%	2018	2016	Industrie 11,6 Landbouw 0,4 Handel 16,9 Collectieve dienstverlening 46,9 Zakelijke dienstverlening 22,4 Overige dienstverlening 1,8	Industrie n/b Landbouw n/b Handel n/b Collectieve dienstverlening n/b Zakelijke dienstverlening 30,7 Overige dienstverlening 2,2	WSJG	Oegstgeest
				2019	n/b		
Demografische druk ⁴	%	2018	2017	80,7	69	CBS - Bevolkingsstatistiek	BBV
		2019	2018	81,7	69,6		
Nieuw gebouwde woningen ⁵	Aantal per 1.000 woningen	2018	2014	16	6	ABF - Systeem Woningvoorraad	BBV
		2019	2016	8	7,2		
Verhuisbewegingen (naar en vanuit gemeente)	Aantal per 1.000 inw.	2018	2014	75,1	49,7	WSJG	Oegstgeest
		2019	2015	79,5	53,4		
Prettig wonen in de buurt	Rapportcijfer	2018	2015	7,9	7,4	Veiligheids- monitor	Oegstgeest
		2019	2017	7,8	7,5		
Ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen	%	2018	2015	63,6	59,9	Veiligheids- monitor	Oegstgeest
		2019	2017	65,7	60,1		

1) De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

2) Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

3) Betreft ondernemersklimaat vergeleken met totale benchmark

4) Aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

5) Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	Bron	Toelichting
Aanvragen voor reguliere omgevingsvergunningen handelen we 90% af binnen 8 weken of gemotiveerd binnen 14 weken	85%	90%	90%	90%	Registratie SBA	
Aanvragen voor gehandicaptenparkeerkaarten handelen we 95% af binnen 6 weken	90%	95%	95%	95%	Registratie Join	

4.1.4 Programma 4 Sociale infrastructuur

Beleids thema	Portefeuillehouder	Team
Veiligheid	E.R. Jaensch	Bestuur en strategie
Inwoners zijn financieel onafhankelijk	H.J.T. Nieuwenhuis	Maatschappij
Iedereen doet mee	H.J.T. Nieuwenhuis / M.E. Huizing	Maatschappij
Inwoners hebben een gezonde leefstijl	H.J.T. Nieuwenhuis	Maatschappij
Veiligheid in en om het huis	H.J.T. Nieuwenhuis	Maatschappij
Mantelzorgers ondersteund	H.J.T. Nieuwenhuis	Maatschappij
Jeugdigen ontwikkelen zich goed	H.J.T. Nieuwenhuis / M.E. Huizing	Maatschappij

Programma 4 Sociale infrastructuur

Binnen het programma Sociale infrastructuur werken we aan de maatschappelijke doelen van Oegstgeest. Dat doen we door:

- eigen inspanningen (bijvoorbeeld het leveren van schuldhulpverlening en het uitvoeren van de participatiewet);
- het subsidiëren van partners in het dorp (bijvoorbeeld jongerenwerk of de bibliotheek);
- inkoop (bijvoorbeeld van Wmo en Jeugdhulp) .

Voor het behalen van deze doelen is ook de samenleving zelf aan zet, maar waar nodig is professionele zorg beschikbaar. Zo zorgen we er samen met de samenleving voor dat er niemand tussen wal en schip valt.

In het plan *Met elkaar, voor elkaar* staan zes thema's met negentien maatschappelijke doelen. In de beleids thema's van dit programma zijn deze maatschappelijke doelen benoemd als de resultaten. Uitzondering hierop vormt het beleids thema Veiligheid, dat niet in het plan is opgenomen.

Programmadoelstelling

Een veilige woon-, werk-, en leefomgeving met een hoge maatschappelijke participatiegraad en zelfredzaamheid van inwoners.

Beleids thema Veiligheid

Resultaat:

- Oegstgeest heeft een veiligere woon-, werk- en leefomgeving.
- Inwoners en bedrijven waarderen de veilige woonomgeving hoger dan een 7,5 (cijfer Veiligheidsmonitor).
- De kans op het aantal woninginbraken is lager dan 6 per 1.000 woningen.
- Het aantal meldingen voor Burgernet bedraagt meer dan 10% van het aantal inwoners.
- Inwoners en bedrijven zijn zich bewust van de gevaren van cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit en zijn in staat om de risico's hiertegen te beperken.
- Voor taken op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding zijn we adequaat ingericht. Er is een gezamenlijke professionele crisisorganisatie in de Leidse regio.
- Een geactualiseerd evenementenbeleid.

Integrale veiligheid

Inspanningen:

- Gerichte en effectieve communicatie met inwoners. Verschillende doelgroepen benaderen op de door hen gewenste wijze.
- Inwoners stimuleren om zelf actie te ondernemen om zich weerbaar te maken.
- Regionale samenwerking in beleid en aanpak van *high impact crimes* (zie Begrippenlijst).
- Jongeren bewust maken van de mogelijke gevolgen van sexting (online verspreiden van erotische foto's en video's) en gerichte en effectieve communicatie met de jongeren, ouders en scholen.
- Samenwerken met inwoners en politie om verloedering/vernieling en drugs-gerelateerde overlast te verminderen.
- We evalueren het huidige evenementenbeleid en gebruiken de uitkomsten als input voor het nieuwe beleid.

Openbare orde en veiligheid

Inspanningen:

- We adviseren en ondersteunen op het gebied van openbare orde en veiligheid, zoals de inzet van juridische instrumenten, toezicht- en handhaving, HALT-afdoeningen en de opvang van zwerfdieren.
- We adviseren en ondersteunen in het kader van Keurmerk Veilig Ondernemen.
- We hebben reguliere overleggen met veiligheidspartners zoals politie, veiligheidsregio, brandweer en GHOR (zie Begrippenlijst).

Brandweer

Inspanningen:

- We adviseren en ondersteunen als het gaat om de crisisbeheersings- en rampenbestrijdingstaken en de brandweertzorg. Dit doen we in samenwerking met de veiligheidsregio Hollands Midden en de regionale brandweer Hollands Midden (als onderdeel van de veiligheidsregio).
- Voor deze taken richten we ook de organisatie in. Dit doen we ook bij calamiteiten in de informatievoorziening en het sociaal domein.
- We geven vorm aan de samenwerking binnen de veiligheidsregio en de Leidse regio. We zorgen voor de levering van een officier van dienst Bevolkingszorg. We leveren een bijdrage aan de gezamenlijke crisisorganisatie (zoals het voorzitterschap van het team Bevolkingszorg) en uitwisseling van personeel op diverse onderdelen van de crisisorganisatie.
- We geven opleidingen en trainingen en organiseren oefeningen in het kader van crisisbeheersings- en rampenbestrijdingstaken.

Beleids thema Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Integrale veiligheid	76	0	76	76
Openbare orde en veiligheid	178	0	178	180
Brandweer	1.252	-97	1.155	1.098
Totaal	1.506	-97	1.409	1.354

Beleids thema Inwoners zijn financieel onafhankelijk

Resultaat:

- Meer inwoners met een bijstandsuitkering stromen uit naar werk of zijn maatschappelijk actief.
- Kwetsbare jongeren hebben een betere aansluiting op de arbeidsmarkt.
- Minder inwoners hebben problematische schulden.

Inkomen

Inspanningen:

- We voeren onze wettelijke taken uit op het gebied van inkomensondersteuning.
- We voeren het lokale minimale beleid uit voor inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Vanaf 2019 kunnen ook volwassenen een bijdrage voor participatie aan de samenleving ontvangen.
- We zorgen voor voldoende publiciteit over het minimale beleid zodat de bekendheid en het gebruik optimaal (kunnen) zijn.
- We bieden een collectieve ziektekostenverzekering aan voor minima (120% sociaal minimum) en geven hieraan voldoende publiciteit (samen met de zorgverzekeraar).
- We voeren onze wettelijke taken uit op het gebied van schuldhulpverlening.
- We werken actief aan een vroege signalering van schulden. Dit doen we door optimaal gebruik te maken van informatie van de verschillende veelvoorkomende schuldeisers (woningbouwvereniging, energiebedrijf, zorgverzekeraar, enzovoort).
- We subsidiëren schuldhulpverleningsactiviteiten.

Werk

Inspanningen:

- In de arbeidsmarktregio (Holland Rijnland) hanteren we hetzelfde beleid ter ondersteuning van werkgevers die mensen in dienst nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt. DZB fungeert hierbij voor de Leidse regio als werkgeversservicepunt.
- We hanteren een actief reïntegratiebeleid waarbij we uitkeringsgerechtigden via maatwerk begeleiden. Dit kan onder andere regulier werk, een garantiebaan of beschermt werk zijn. We kopen trajecten in (onder andere bij DZB) met behulp van het extra budget dat de raad ook in 2019 beschikbaar stelt.
- We stimuleren uitkeringsgerechtigden (onder andere diegenen die nog niet toe zijn aan werk) om zich vrijwillig voor de maatschappij in te zetten.
- We bieden statushouders, zodra zij in Oegstgeest gehuisvest worden, een twee jaar durend traject via JAS aan. Oudkomers (zie Begrippenlijst) kunnen gebruikmaken van JA+. Het einddoel is uitstroom uit de uitkering. (zie Begrippenlijst voor Project JA, JAS en JA+)
- Jongeren die uitstromen uit het Pro/VSO onderwijs (praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs) bieden we begeleiding naar de arbeidsmarkt via DZB en project JA. Hierbij gaat het vaak om een garantiebaan.
- In Holland Rijnland voeren we samen met UWV en werkgevers een plan uit (marktbeperkingsplan) waarbij de aansluiting tussen arbeidsmarkt en werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt wordt bevorderd.
- We zetten de arbeidscontracten voort van Wsw-oud, bij zowel de Gr-KDB als DZB. Als gevolg van natuurlijk verloop zal de omvang van deze groep in de toekomst dalen. Bij drie uitstromers Wsw-oud is er ruimte voor één instromer beschermt nieuw. (zie Begrippenlijst voor alle termen en afkortingen)

Inwoners zijn financieel onafhankelijk (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Inkomen	6.138	-4.222	1.916	1.751
Werk	1.554	0	1.554	1.458
Totaal	7.692	-4.222	3.470	3.209

Resultaat:

- Meer vrijwillige inzet.
- Minder eenzaamheid.
- De deelname aan kunst en cultuur neemt niet af.
- Meer zelfredzaamheid en inclusie voor de meest kwetsbare inwoners. Inclusie is de insluiting in de samenleving van achtergestelde groepen, op basis van gelijkwaardige rechten en plichten
- Meer participatie van kinderen uit minimahuishoudens.

Wmo

Inspanningen:

- We kopen (gezamenlijk met de Leidse regio) effectief en efficiënt Wmo-voorzieningen in, waaronder huishoudelijke hulp, dagbesteding en woonvoorzieningen.
- Het Sociaal Team Oegstgeest (STO) zorgt voor een brede naamsbekendheid onder inwoners en een effectieve doorverwijzing naar eventuele Wmo-ondersteuning. Zo nodig biedt het STO zelf kortdurende ondersteuning.
- We bieden adequate ondersteuning aan inwoners door de inzet van algemene voorzieningen en maatwerk.
- In verband met de decentralisatie van de maatschappelijke zorg in 2021 wordt in de Leidse regio een uitvoeringsprogramma uitgewerkt met daarin de lokale opgave voor opvang en begeleiding van de doelgroepen.
- We bevorderen de inclusie van kwetsbare inwoners (GGZ) door middel van een laagdrempelige inloop in het Dorpscentrum en werken in de Leidse regio samen aan het voorkomen van problemen op het terrein van geestelijke gezondheidszorg.

Welzijn

Inspanningen:

- We stimuleren preventie en innovatie in het sociaal domein.
- We werken samen met partners in het sociaal domein, op basis van een duidelijke rolverdeling en met heldere resultaatafspraken.
- We dragen bij aan een adequate en vraaggerichte cliëntondersteuning.
- We subsidiëren diverse partijen die bijdragen aan een breed aanbod van welzijnsactiviteiten. Ook ondersteunen we (potentiële) vrijwilligers en stimuleren we dat iedereen mee kan doen aan activiteiten.
- We leggen verbanden tussen vrijwilligersorganisaties, zorgorganisaties en burgerinitiatieven door middel van een sociaal makelaar.
- We faciliteren vrijwilligersorganisaties die vraag en aanbod van vrijwilligerswerk bij elkaar brengen en onderzoeken mogelijkheden om ook ad hoc en op projectbasis vrijwilligerswerk te verrichten.
- We onderzoeken de mogelijkheid van een gratis VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag) voor alle Oegstgeestse vrijwilligers.
- We stimuleren professionals en inwoners eenzaamheid te signaleren en aan te pakken. Hiervoor stellen we in 2019 een actieplan op.
- We voeren het projectplan Dementievriendelijke gemeente uit en subsidiëren daarnaast het Alzheimercafé, Dementiemaatje (zie [Begrippenlijst](#)), scholing voor mantelzorgers en de casemanager Dementie in het STO.

Kunst en cultuur

Inspanningen:

- We ondersteunen de fusie van K&O en de bibliotheek.
- We stimuleren en faciliteren nieuwe en bestaande culturele initiatieven en bevorderen lokale samenwerkingen en ontmoetingen.
- We versterken de samenwerking binnen de Leidse regio op het domein Kunst en cultuur.
- We subsidiëren het Jeugdcultuurfonds, zodat culturele vorming ook toegankelijk blijft voor kinderen die opgroeien in armoede.
- We subsidiëren de milieu-, techniek- en muziekeducatie en we nemen deel aan het regionale programma Cultuureducatie met Kwaliteit in het primair onderwijs.
- We stimuleren en faciliteren het primair onderwijs om lessen over het lokale erfgoed in het curriculum op te nemen.
- We subsidiëren lokale culturele basisvoorzieningen en ondersteunen amateurverenigingen op het gebied van kunst en cultuur.
- We subsidiëren de bibliotheek om activiteiten te ontwikkelen op het gebied van taalontwikkeling, leesbevordering, laaggeletterdheid en participatie.
- We verlenen medewerking aan voortzetting van een eigentijds en toekomstbestendig activiteitenaanbod voor volwassenen op educatief en cultureel gebied.
- We zorgen voor het onderhoud van beeldende kunst in de openbare ruimte.

Statushouders

Inspanningen:

- We subsidiëren vluchtelingenwerk bij de maatschappelijke begeleiding, ondersteuning bij huisvesting in de gemeente en het organiseren van een informatiepunt.

Iedereen doet mee (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Voorzieningen Wmo	3.819	-101	3.719	3.286
Welzijn	1.070	-70	1.000	925
Kunst en Cultuur	907	0	907	717
(niet) Statushouders	95	0	95	35
Totaal	5.892	-171	5.721	4.963

Beleidsthema Inwoners hebben een gezonde leefstijl

Resultaat:

- Het aantal inwoners dat voldoet aan de beweegnorm neemt niet af.
- Minder jeugdigen gebruiken drugs en overmatig alcohol.
- Meer inwoners hebben een gezond gewicht.
- Meer inwoners zijn weerbaar op internet en sociale media.

Volksgezondheid

Inspanningen:

- We voeren onze wettelijke taken uit op het gebied van volksgezondheid, infectieziektebestrijding, jeugdgezondheidszorg en zorg voor statushouders.
- We verstrekken subsidies zodat jongeren op school voorlichting krijgen over onderwerpen zoals het voorkomen van alcohol- en drugsgebruik en internetpesten.
- Deze voorlichting is ook bedoeld om een gezond gewicht en de algemene weerbaarheid te bevorderen.
- We verstrekken subsidie zodat senioren kunnen leren veilig om te gaan met hun computer.
- We subsidiëren Jeugd- en Jongerenwerk Midden Holland om weerbaarheid en een gezonde leefstijl onder jongeren te stimuleren.
- We stimuleren dat de openbare ruimte uitnodigt tot ontmoeting en sport/beweging.

Sport

Inspanningen:

- We subsidiëren schoolsportactiviteiten en talentontwikkeling.
- We subsidiëren het Jeugdsportfonds zodat sport en gezond bewegen ook toegankelijk is voor kinderen die leven in armoede.
- We stellen een sportakkoord op in overleg met lokale sportverenigingen en voeren dit uit.
- Jaarlijks monitoren wij de gemaakte afspraken met Optisport, de exploitant van zwembad Poelmeer. De afspraak is dat Optisport samenwerkt met maatschappelijke organisaties en zich inspent voor de maatschappelijke waarde van het zwembad.
- We zorgen voor de aanschaf en controle van sportmaterialen in de gymzalen en sporthal en zien toe op de controle van de veiligheidsvoorschriften.
- We verstrekken subsidies zodat basisschoolleerlingen bewegingsonderwijs krijgen van gekwalificeerde vakdocenten.
- We voeren de meerjarenonderhoudsprogramma's uit van sportaccommodaties (sporthal, gymzalen, kleed- en doucheruimten). Ook voeren we het beheerplan Sportvelden uit.
- We onderzoeken de overdracht van beheer en onderhoud op sportpark De Voscuyl.
- We herhalen het parkeer- en verkeersonderzoek rondom sportpark De Voscuyl.

Inwoners hebben een gezonde leefstijl (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Volksgezondheid	1.115	0	1.115	952
Sport	1.752	-581	1.171	1.609
Totaal	2.867	-581	2.286	2.561

Beleidsthema Veiligheid in en om het huis

Resultaat:

- Minder huiselijk geweld.
- Jeugdoverlast neemt niet toe.
- Minder valongelukken.

Veiligheidspreventie

Inspanningen:

- We zorgen voor voldoende menskracht bij Veilig Thuis (zie [Begrippenlijst](#)) om het toenemende aantal meldingen van kindermishandeling en huiselijk geweld te kunnen verwerken en afhandelen.
- We passen de aangescherpte meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling toe.
- We verstrekken subsidie zodat de integrale crisisdienst (GGZ, Kwadraat en het Crisis Interventie Team) kan functioneren.
- We zorgen dat het STO en het Jeugd- en Gezinsteam (JGT) crisissituaties kunnen melden en adequaat kunnen interveniëren in crisissituaties.
- We monitoren jeugdoverlast en treden er tegen op. Dit doen we samen met het netwerk Jeugdoverlast. Dit bestaat uit wijkagenten, BOA's, de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland, het JGT en de gemeente.
- We subsidiëren de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland. Deze zorgt voor de uitvoering van ambulante jongerenwerk, jongerencoaching en preventieve jeugd- en jongerenactiviteiten. Hierbij werken zij samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de partners uit het netwerk Jeugdoverlast.
- Via een bijdrage per inwoner/kind (BPI en BPK) aan de GGD (RDOG Hollands Midden) zorgen we dat het Jeugd Preventie Team (JPT) begeleidingstrajecten kan inzetten voor jongeren die in aanraking zijn gekomen met de politie. Deze trajecten moeten voorkomen dat jongeren ernstigere delicten gaan plegen.
- Via een subsidie aan Radius en via het STO stimuleren we senioren maatregelen te nemen waarmee ze valongelukken kunnen voorkomen.

Veiligheid in en om het huis (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Veiligheidspreventie	165	0	165	165
Totaal	165	0	165	165

Beleidsthema Mantelzorgers ondersteund

Resultaat:

- Minder overbelaste mantelzorgers.
- Minder vraagverlegenheid.

Mantelzorg

Inspanningen:

- We verstrekken subsidies om mantelzorgers goede ondersteuning te bieden en zo overbelasting te voorkomen/verhelpen.
- We bieden vervangende zorg (respijtzorg) via de Wmo waarmee mantelzorgers de mogelijkheid hebben hun zorgtaken tijdelijk aan een ander over te dragen.
- We tonen mantelzorgers onze waardering via een bloemetje.
- We dragen uit dat hulp vragen heel normaal is, om hiermee de vraagverlegenheid tegen te gaan.
- We stimuleren dat inwoners elkaar helpen.

Mantelzorgers ondersteund (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Mantelzorg	115	0	115	133
Totaal	115	0	115	133

Beleidsthema Jeugdigen ontwikkelen zich goed

Resultaat:

- Meer jeugdigen behalen een startkwalificatie.
- Minder opgroei- en opvoedproblemen.
- Schoolgebouwen voldoen aan het landelijk kwaliteitskader Onderwijshuisvesting.

Jeugd

Inspanningen:

- We zorgen voor voldoende en diverse laagdrempelige opvoed- en opgroeiondersteuning via het CJG.
- We versterken de preventieve ondersteuning aan ouders en kinderen (in groepsverband en/of individueel). Dit doen we onder andere door gerichte subsidies te verstrekken.
- We versterken de samenwerking tussen partners binnen het CJG en tussen het CJG en andere (lokale) partijen. Hiervoor wordt in 2019 met de partijen in Oegstgeest een meerjarig preventieakkoord gesloten.
- We stimuleren dat er meer vrijwilligers komen die jongeren en hun opvoeders kunnen helpen zelfstandiger zaken aan te pakken.

Jeugdzorg

Inspanningen:

- Ten behoeve van een kwalitatief en betaalbaar jeugdhulpstelsel, werken we regionaal (Holland Rijnland) en in de Leidse regio intensief samen aan een nieuw resultaatgericht inkoopmodel van jeugdhulp.
- We realiseren een sluitende aanpak, zodat passende zorg geboden wordt en er geen kinderen tussen wal en schip vallen.
- We geven mede invulling aan het Sturingsplan Jeugdhulp 2018/2019 en versnellen de transformatie van de jeugdhulp. Hierdoor ontstaat er een lagere instroom naar duurdere intensieve hulp.
- We werken doelgericht aan een soepele overgang van de jeugdhulp naar de volwassenenzorg, voor jongeren die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.
- We werken aan een betere samenwerking tussen de huisartsen, het JGT en het onderwijs.

Kinderopvang en peuterspeelzalen

Inspanningen:

- We zien toe op de kwaliteit van de kinderopvang en treden indien nodig handhavend op.
- We stimuleren dat kinderen waarvan de ouders geen kinderopvangtoeslag ontvangen, toch deelnemen aan peuteropvang door de financiële drempels te verlagen.

Onderwijs algemeen

Inspanningen:

- We houden toezicht op de financiële continuïteit, toegankelijkheid en kwaliteit van het openbaar onderwijs.
- We voeren Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met de schoolbesturen en structureel overleg met de schooldirecteuren van het primair onderwijs. Hiermee zorgen we voor verbinding tussen de praktijk en het beleid op het gebied van (passend) onderwijs.
- We zorgen voor doorontwikkeling van de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Dit doen we door het spreiden van het aanbod, het wegnemen van financiële drempels en het vergroten van de ouderbetrokkenheid.
- We dragen bij aan de vroege signalering van (leer)achterstanden. Dit doen we door preventieve inzet van leerlingbegeleiding, logopedie en taalondersteuning aan anderstalige leerlingen.
- We signaleren knelpunten in (de aansluiting tussen jeugdhulp en) passend onderwijs en zoeken met lokale en regionale partners naar oplossingen.
- We willen voortijdig schooluitval en thuiszitters voorkomen en terugdringen. Dit doen we samen met het CJG, het Regionaal Bureau Leerplicht, het MBO-Rijnland en de Samenwerkingsverbanden voor Passend Onderwijs.
- We zorgen voor integrale uitvoering van aangepast (leerlingen)vervoer en GGZ- vervoer vanuit de jeugdhulp.

Onderwijshuisvesting

Inspanningen:

- We stellen een uitvoeringsplan op, op basis van het integraal huisvestingsplan Gemeente Oegstgeest 2018-2022: startnota en uitwerkingsplan.
- We passen de verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs aan op basis van het integraal huisvestingsplan 2018-2022.
- We realiseren een uitbreiding van basisschool Het Dok.
- We voeren overleg met basisschool Het Dok over het gebruik, beheer en onderhoud van het gebouw.
- We doen een haalbaarheidsonderzoek naar de onderwijshuisvesting voor (v)so Leo Kanner en basisschool Gevers Deutz Terwee.
- We behandelen aanvragen voor voorzieningen in de onderwijshuisvesting voor 2020, en schademeldingen aan schoolgebouwen en hun inventaris over 2019.
- We stellen sport- en gymzalen beschikbaar voor het bewegingsonderwijs van de basisscholen.
- We verzekeren schoolgebouwen en vergoeden de onroerendezaakbelasting (ozb) van schoolgebouwen in het primair en voortgezet onderwijs.
- We participeren in het overleg over het internationaal onderwijs in de Leidse regio.

Jeugdigen ontwikkelen zich goed (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Jeugd	878	0	878	1.010
Jeugdzorg	4.284	0	4.284	3.646
Kinderopvang en peuterspeelzalen	308	-288	20	8
Onderwijs algemeen	606	-14	593	591
Onderwijshuisvesting	1.941	-32	1.909	1.929
Totaal	8.016	-334	7.682	7.184

Subsidieplafonds

Subsidie is een van de middelen die we inzetten om beleid te realiseren. Een deel van het budget uit het programma Sociale infrastructuur is bedoeld voor het verlenen van subsidies. De subsidieregeling Sociaal domein 2016 vormt naast de algemene subsidieverordening de inhoudelijke basis voor subsidieverstrekking binnen het begrotingsprogramma Sociale infrastructuur. Deze begroting bepaalt de financiële basis. De gemeenteraad stelt met de vaststelling van de begroting ook de subsidieplafonds vast.

In totaal is in deze begroting voor het jaar 2019 € 2.109.007 beschikbaar voor subsidies in het sociaal domein. Hiervan is een deel beschikbaar voor eenmalige subsidies.

De subsidieplafonds 2019 voor de eenmalige subsidies zijn:

- Plafond eenmalige welzijnssubsidies: € 5.000.
- Plafond sportstimulering jeugd: € 1.500.
- Plafond deskundigheidsbevordering vrijwilligers: € 2.500.

Zodra in december 2018 alle jaarlijkse subsidies voor 2019 zijn toegekend, plaatsen we het overzicht hiervan op onze website. Een overzicht van de eenmalige subsidies die we verstrekken in de loop van 2019, publiceren we na afloop van het subsidiejaar eveneens op deze website.

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

RDOG (Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg)	De wettelijke taken die de RDOG uitvoert zijn de jeugdgezondheidszorg (thema Jeugdigen ontwikkelen zich goed) en het bevorderen en monitoren van de volksgezondheid - inclusief bestrijding van infectieziekten (beleidsthema Inwoners hebben een gezonde leefstijl). Voor Veilig thuis, het Jeugd Preventie Team (JPT) en het Crisis Interventie Team (CIT) heeft de regio Holland Rijnland de RDOG gecontracteerd. <i>(beleidsthema Veiligheid in en om het huis)</i>
Gr VRHM (Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden)	In de Gr VRHM werken wij met de hulpverleningsdiensten aan de veiligheid. De Gr VRHM bereidt zich voor op rampen en ernstige ongelukken en neemt maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen. Concreet voert de VRHM - in de vorm van verlengd lokaal bestuur - ook de brandweerzorg uit (denk aan het blussen van branden, hulpverlening bij ongevallen, etcetera.). Ook houdt de Gr VRHM een gemeenschappelijke meldkamer in stand. <i>(beleidsthema Veiligheid)</i>
Gr KDB (Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek)	De Gr KDB gaat over het werkbedrijf van de Kust-, Duin- en Bollenstreek. Een deel van de inwoners in Oegstgeest met een indicatie Wsw (oud) werkt via de Gr KDB. De Gr KDB fungeert tevens als werkgeversservicepunt en biedt 'nieuw beschut' en garantiebannen in de Bollenstreek. Hieraan nemen wij overigens niet deel. <i>(beleidsthema Inwoners zijn financieel onafhankelijk)</i>
Gr (O)GGZ (Gemeenschappelijke Regeling (Openbare) Geestelijke Gezondheidszorg)	De Gr (O)GGZ zorgt voor het (gezamenlijk met de Leidse regio) subsidiëren van GGZ-instellingen. Het doel hiervan is om voorlichting te geven over de (O)GGZ en preventief beleid uit te voeren. <i>(beleidsthema Iedereen doet mee)</i>

Financiën

Meerjarenoverzicht

4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Beleidsthema Veiligheid	Lasten	1.449	1.451	1.506	1.497	1.501	1.501
	Baten	-106	-97	-97	-285	0	0
Saldo		1.344	1.354	1.409	1.212	1.501	1.501
Inwoners zijn financieel onafhankelijk	Lasten	7.244	7.361	7.692	7.418	7.426	7.411
	Baten	-4.430	-4.152	-4.222	-4.272	-4.302	-4.302
Saldo		2.814	3.209	3.470	3.146	3.124	3.109
Iedereen doet mee	Lasten	5.267	5.719	5.892	5.646	5.620	5.579
	Baten	-505	-756	-171	-171	-171	-171
Saldo		4.762	4.963	5.721	5.475	5.449	5.409
Inwoners hebben een gezonde leefstijl	Lasten	2.551	3.036	2.867	2.804	2.804	2.737
	Baten	-617	-475	-581	-442	-445	-449
Saldo		1.934	2.561	2.286	2.361	2.359	2.287
Veiligheid in en om het huis	Lasten	156	165	165	165	165	165
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		156	165	165	165	165	165
Mantelzorgers ondersteund	Lasten	105	133	115	115	115	115
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		105	133	115	115	115	115
Jeugdigen ontwikkelen zich goed	Lasten	7.061	7.559	8.016	7.983	7.853	7.834
	Baten	-368	-375	-334	-334	-334	-334
Saldo		6.693	7.184	7.682	7.649	7.519	7.500
Programma	Lasten	23.834	25.424	26.253	25.627	25.483	25.341
	Baten	-6.025	-5.855	-5.405	-5.504	-5.251	-5.256
Saldo van baten en lasten		17.809	19.569	20.847	20.124	20.232	20.085
Reserves	Toevoeging	1.638	449	101	56	56	56
	Onttrekking	-1.078	-1.986	-198	-153	-133	-133
Mutaties reserves		560	-1.538	-98	-97	-77	-77
Resultaat		18.369	18.031	20.750	20.026	20.155	20.008

Toelichting financiële afwijkingen

Veiligheid

In 2020 staat de verkoop van de brandweerkazerne gepland. Vanaf 2020 zullen we geen huur meer innen. De samenhangende kosten die komen te vervallen bedragen € 9.000.

In de perspectiefnota 2019-2022 is de bijdrage aan de Veiligheidsregio Holland Midden aangepast. Het gaat om een structurele verhoging van € 45.000.

Inwoners zijn financieel onafhankelijk

De lasten van het beleidsthema nemen onder andere toe door de extra budgetten die opgenomen zijn in de perspectiefnota 2019-2022. Dit gaat over de volgende punten:

- Voor 2019 is een eenmalig bedrag van € 100.000 opgenomen voor de implementatie en het tijdelijk handhaven van de applicaties voor bijstand, Wmo (back- en frontoffice) en schuldhulpverlening.

- De structurele extra budgetten voor uitbreiding van het minimabeleid (€ 105.000) en schuldhulpverlening (€ 35.000) zijn financieel vertaald in de begroting 2019. In het meerjarenbeeld van de begroting 2018 is voor 2019 al eerder een toename van de uitkeringslasten opgenomen met € 70.000 (in overeenstemming met de geraamde extra rijksbijdrage).
- De overige mutaties in de lasten worden verklaard door indexering en wijzigingen in de overheadkosten.

De toename van de baten is een gevolg van de eerder in de begroting 2018 al opgenomen verhoging met € 70.000 van de rijksbijdrage voor het inkomensdeel van de Participatiewet.

Iedereen doet mee

De toename van de lasten op dit beleidsthema is onder andere een gevolg van extra structurele budgetten die opgenomen zijn in de perspectiefnota 2019-2022. Het gaat om:

- € 37.000 extra budget als gevolg van de nieuwe cao voor verpleeg- en verzorgingstehuizen en thuiszorg (VVT).
- € 15.000 voor de doelgroep voor vrijetijdsbesteding, vormingsactiviteiten en thuishulp (VTV).

Daarnaast zijn de in het coalitieakkoord opgenomen budgetten in de begroting verwerkt. Het gaat om de volgende doelen en bedragen:

- Een incidenteel bedrag van € 200.000 voor de Cultuurfabriek.
- Een bedrag van € 25.000 voor een sociaal makelaar (zie Begrippenlijst) (in 2019 en 2020).
- € 50.000 (structureel) voor het lokaal preventieakkoord.
- € 50.000 (structureel) voor een actieplan Eenzaamheid.
- € 25.000 (waarvan € 5.000 structureel) om een dementievriendelijke gemeente te worden.
- € 10.000 (structureel) voor het faciliteren van modern vrijwilligerswerk.
- € 10.000 (structureel) voor (onderzoek naar) een gratis VOG voor vrijwilligers.

Ook is een aantal nieuwe ontwikkelingen in de budgetten voor 2019 verwerkt. Het gaat onder andere om:

- Het ramen van de verwachte volumeontwikkeling voor de Wmo (€ 70.000 structureel).
- De kosten van de regeling Maatschappelijke opvang asielzoekers (€ 60.000 structureel, de hiertegenover staande rijksbijdrage staat elders in deze begroting).
- Een structureel bedrag van € 25.000 voor een GGZ-medewerker in het STO.

Ten slotte waren er in de begroting 2018 incidentele budgetten geraamd voor:

- Subsidie voor het Dorpscentrum (€ 30.000).
- Experimenteeruimte burgerinitiatieven sociaal domein subsidies maatschappelijk (€ 50.000).
- Een dementievriendelijke omgeving (€ 30.000).
- Investerings in welzijnaccommodaties/Het DOK (€ 285.360).

De overige ontwikkeling van de lasten op dit beleidsthema is een gevolg van indexering en wijzigingen in de overheadkosten. De baten nemen in 2019 af met in totaal € 170.000, als gevolg van invoering van het abonnementstarief voor de Wmo. Hierdoor verwachten we een lagere opbrengst van eigen bijdragen voor de Wmo. Op basis van inzichten in de gerealiseerde opbrengsten over 2018, stellen we de raming naar beneden bij met nog eens met € 130.000. Verder nemen de baten af met € 285.000 omdat in 2018 incidenteel een schadeopbrengst is geraamd.

Inwoners hebben een gezonde leefstijl

De besluitvorming over het projectplan De Voscuyl geeft in 2018 een incidentele last van ongeveer € 250.000. Dit bedrag bestaat uit de vervroegde afschrijving van bestaande investeringen van € 178.000, een onderzoek naar de verkeerssituatie (€ 25.000) en projectbegeleiding (€ 50.000).

De onderhoudskosten aan de sportvelden nemen af met een bedrag van ongeveer € 50.000. In 2018 was nog een incidentele last opgenomen voor achterstallig onderhoud (€ 30.000).

In 2019 nemen de lasten af door de overeenstemming met de Oegstgeester Golf Club en de Fusie Club Oegstgeest, over de overname van de kleed- en doucheruimten op Sportpark de Voscuyl (€ 20.000).

Deze overdracht van het eigendom, beheer en onderhoud geeft een incidentele baat in 2019 van € 106.000. Dit is het gevolg van de vrijval van de onderhoudsvoorziening en een verkoopopbrengst. Deze stellen we beschikbaar voor een krediet voor het aanleggen van een nieuw natuurgrasveld.

Bij de perspectiefnota 2019-2022 is de bijdrage aan de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg in 2019 structureel met € 200.000 verhoogd. Belangrijke onderdelen hiervan zijn de loonkostenstijging, de stijging van de ABP-premies en de hogere lasten van Veilig Thuis (door meer aanvragen en door noodzakelijke kwaliteitsimpulsen vanwege onvoldoende inspectie-uitkomsten).

Een verlaging van de lasten komt ook door een lagere interne doorbelasting van kosten aan het product Sport. [opm Tim: synoniem voor 'het product Sport'? + past deze zin niet beter bij

Jeugdigen ontwikkelen zich goed

In de begroting 2019-2022 vallen een aantal incidentele lasten uit de begroting 2018 weg. Zo daalt het budget voor het Centrum Jeugd en gezin met in totaal € 75.000 als gevolg van incidenteel in 2018 opgenomen budgetten voor preventie jeugd (respectievelijk € 60.000 bij de PPN 2017 beschikbaar gesteld en € 15.000 overgeheveld bij de jaarrekening 2017) en aanpassing Carp gebouw (€ 16.000 overgeheveld bij de jaarrekening 2016). De ontwikkeling van de lasten op het beleidsthema wordt vooral veroorzaakt door de wijzigingen in de kosten van de regionale jeugdhulp. Daarnaast is er voor 2018 incidenteel € 41.000 aan extra rijksmiddelen beschikbaar gesteld voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). De middelen zijn als geormerkt budget éénmalig in 2018 opgenomen. De ontwikkeling van de lasten vanaf 2019 op het beleidsthema wordt vooral veroorzaakt door de wijzigingen in de kosten van de regionale jeugdhulp. Het gaat onder andere om:

- In het meerjarenbeeld bij de begroting 2018 is voor 2019 een daling van de budgetten voor regionale jeugdhulp voorzien van ruim € 1,1 miljoen.
- Er zijn structureel extra kosten opgenomen als gevolg van een herverdeling van de bijdragen van gemeenten aan de regionale uitvoeringskosten (€ 11.000)
- Als nieuwe ontwikkeling is bij de begroting 2019 rekening gehouden met € 70.000 extra structurele kosten voor jeugdhulp als gevolg van volumegroei.
- Gezien de voorgenomen wijziging in verevening van de regionale kosten van jeugdhulp (loslaten van de solidariteit) is rekening gehouden met € 500.000 structureel extra kosten.
- Daarnaast is als nieuwe ontwikkeling rekening gehouden met incidenteel extra bedrag van € 53.000 ten behoeve van extra beleids capaciteit voor het subsregionale inzet voor Jeugdzorg (voor 2019 en 2020).
- Voor de inkoopprocedure jeugdhulp 2020 een éénmalig bedrag van € 8.000.

In de perspectiefnota 2019 is, gebaseerd op de meerjarenbegroting regionale jeugdhulp 2019 -2022 van Holland Rijnland, bedrag van structureel € 1.068.000 toegevoegd. De overige ontwikkeling van de lasten op dit beleidsthema is een gevolg van indexering en wijzigingen in de overhead kosten.

Overige afwijkingen op de thema's worden verklaard door wijzigingen in de kapitaallasten.

Verrekening met de reserves

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 4 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Algemene reserve prog 4	Toevoeging	547	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-347	-469	0	0	0	0
Saldo		199	-469	0	0	0	0
Reserve onderhoud zwembad	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-159	0	0	0	0	0
Saldo		-159	0	0	0	0	0
Reserve Wmo/3D	Toevoeging	1.091	449	101	56	56	56
	Onttrekking	-572	-1.517	-198	-153	-133	-133
Saldo		520	-1.069	-98	-97	-77	-77
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 4		560	-1.538	-98	-97	-77	-77

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar ¹	Aantal per 10.000 inwoners	2018	2016	196,2	137,4	Bureau Halt	BBV
		2019	2017	170	131		
Jeugdige veelplegers ²	Per 10.000 inw.	2018	2014	0	1,3	Korps Landelijke Politiediensten (KLPD)	BBV
		2019	2014	0	1,3		
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12- t/m 21- jarigen	2018	2015	1	1,45	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV
		2019	2015	1	1,45		
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	0,6	2,3	CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
		2019	2017	0,6	2,2		
Geweldsmisdrijven ³	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	2,6	5,3	CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
		2019	2017	2,2	5		
Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	2,4	3,3	CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
		2019	2017	2,4	2,9		
Vernieling en beschadiging	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	2,2	5,6	CBS - Geregistreeerde criminaliteit & Diefstallen	BBV
		2019	2017	1,9	4,8		
Voelt zich wel eens onveilig in het algemeen	%	2018	2016	33,9	34,7	Veiligheidsmonitor	Oegstgeest
		2019	2017	36,5	34,1		
Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	%	2018	2016	14,4	16,4	Veiligheidsmonitor	Oegstgeest
		2019	2017	10	16,4		
Slachtoffer van misdrijf	%	2018	2016	16,5	17,3	Veiligheidsmonitor	Oegstgeest
		2019	2017	13,6			
Aantal socio- en techno preventievemaatregelen ⁴	Aantal	2018	n/b	n/b	n/b	Veiligheidsmonitor	Oegstgeest
		2019	2017	3,9	3,5		
Totaal aantal <i>high impact crimes</i> (woninginbraak, overvallen, straatroof en geweld)	Aantal	2018	n/b	n/b	n/b	Tabellenboekpolitie	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		
Absoluut verzuim ⁵	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2018	2016	4,33	2,01	Ingrado	BBV
		2019	2017	1,51	1,82		
Relatief verzuim ⁶	Per 1.000 inw. 5-18 jr	2018	2016	4,84	26,88	Ingrado	BBV
		2019	2017	5,8	26,58		
% Voortijdige schoolverlaters ⁷	%	2018	2014	1,5	2	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	BBV
		2019	2016	1	1,7		
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	2018	2016	504	744	LISA	BBV
		2019	2017	510,1	758,2		
Netto arbeidsparticipatie ⁸	% Van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2018	2016	68,4	65,8	CBS - Arbeidsdeelname	BBV
		2019	2017	68,8	66,7		
Jeugdwerkloosheid ⁹	% 16- t/m 22- jarigen	2018	2015	0,51	1,52	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV
		2019	2015	0,51	1,52		

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST																																																																																																																																																																																																																				
Personen met een bijstandsuitkering	Per 1.000 inw 18 jaar en ouder	2018	2016	21,1	41,3	CBS - Participatiewet	BBV																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2017	22,9	41,1			Aantal personen in de bijstand	Aantal	2018	2016	318	N.v.t	Eigen gegevens	Oegstgeest	2019	2017	330	N.v.t	Instroom en uitstroom bijstand	Aantal	2018	2016	I:144/ U: 103	N.v.t.	Eigen gegevens	Oegstgeest	2019	2017	I:113/U: 102	N.v.t.	Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2018	2016	9,1	25,5	CBS - Participatiewet	BBV	2019	2e half 2017	19,9	29	Kinderen in armoede ¹⁰	% Kinderen tot 18 jaar	2018	2015	2,73	6,58	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2019	2015	2,73	6,58	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	12	10,7	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	12,6	11,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	0,5	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2018	2015	0,3	0,5	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	-	1,7	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ¹¹	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	53	62	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2019	2e half 2017	37	57	Beoordeling eigen gezondheid (leeftijd <65 en >65) ¹²	%	2018	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	% Niet-wekelijkse sporters ¹³	%	2018	2014	40,7	49,9	RIVM - Zorgatlas	BBV	2019	2016	37,7	48,7	Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹⁴	%	2018	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,6	n/b	Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest
Aantal personen in de bijstand	Aantal	2018	2016	318	N.v.t	Eigen gegevens	Oegstgeest																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2017	330	N.v.t			Instroom en uitstroom bijstand	Aantal	2018	2016	I:144/ U: 103	N.v.t.	Eigen gegevens	Oegstgeest	2019	2017	I:113/U: 102	N.v.t.	Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2018	2016	9,1	25,5	CBS - Participatiewet	BBV	2019	2e half 2017	19,9	29	Kinderen in armoede ¹⁰	% Kinderen tot 18 jaar	2018	2015	2,73	6,58	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2019	2015	2,73	6,58	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	12	10,7	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	12,6	11,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	0,5	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2018	2015	0,3	0,5	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	-	1,7	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ¹¹	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	53	62	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2019	2e half 2017	37	57	Beoordeling eigen gezondheid (leeftijd <65 en >65) ¹²	%	2018	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	% Niet-wekelijkse sporters ¹³	%	2018	2014	40,7	49,9	RIVM - Zorgatlas	BBV	2019	2016	37,7	48,7	Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹⁴	%	2018	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,6	n/b	Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b								
Instroom en uitstroom bijstand	Aantal	2018	2016	I:144/ U: 103	N.v.t.	Eigen gegevens	Oegstgeest																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2017	I:113/U: 102	N.v.t.			Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2018	2016	9,1	25,5	CBS - Participatiewet	BBV	2019	2e half 2017	19,9	29	Kinderen in armoede ¹⁰	% Kinderen tot 18 jaar	2018	2015	2,73	6,58	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2019	2015	2,73	6,58	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	12	10,7	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	12,6	11,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	0,5	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2018	2015	0,3	0,5	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	-	1,7	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ¹¹	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	53	62	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2019	2e half 2017	37	57	Beoordeling eigen gezondheid (leeftijd <65 en >65) ¹²	%	2018	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	% Niet-wekelijkse sporters ¹³	%	2018	2014	40,7	49,9	RIVM - Zorgatlas	BBV	2019	2016	37,7	48,7	Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹⁴	%	2018	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,6	n/b	Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																				
Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2018	2016	9,1	25,5	CBS - Participatiewet	BBV																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2e half 2017	19,9	29			Kinderen in armoede ¹⁰	% Kinderen tot 18 jaar	2018	2015	2,73	6,58	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV	2019	2015	2,73	6,58	Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	12	10,7	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	12,6	11,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	0,5	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2018	2015	0,3	0,5	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	-	1,7	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ¹¹	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	53	62	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2019	2e half 2017	37	57	Beoordeling eigen gezondheid (leeftijd <65 en >65) ¹²	%	2018	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	% Niet-wekelijkse sporters ¹³	%	2018	2014	40,7	49,9	RIVM - Zorgatlas	BBV	2019	2016	37,7	48,7	Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹⁴	%	2018	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,6	n/b	Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																
Kinderen in armoede ¹⁰	% Kinderen tot 18 jaar	2018	2015	2,73	6,58	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	BBV																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2015	2,73	6,58			Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	12	10,7	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	12,6	11,2	Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	0,5	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2018	2015	0,3	0,5	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	-	1,7	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ¹¹	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	53	62	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2019	2e half 2017	37	57	Beoordeling eigen gezondheid (leeftijd <65 en >65) ¹²	%	2018	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	% Niet-wekelijkse sporters ¹³	%	2018	2014	40,7	49,9	RIVM - Zorgatlas	BBV	2019	2016	37,7	48,7	Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹⁴	%	2018	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,6	n/b	Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																												
Jongeren met jeugdhulp	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	12	10,7	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2017	12,6	11,2			Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	0,5	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	0,6	1,2	Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2018	2015	0,3	0,5	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	-	1,7	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ¹¹	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	53	62	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2019	2e half 2017	37	57	Beoordeling eigen gezondheid (leeftijd <65 en >65) ¹²	%	2018	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	% Niet-wekelijkse sporters ¹³	%	2018	2014	40,7	49,9	RIVM - Zorgatlas	BBV	2019	2016	37,7	48,7	Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹⁴	%	2018	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,6	n/b	Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																								
Jongeren met jeugdbescherming	% Van alle jongeren tot 18 jaar	2018	2016	0,5	1,2	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2017	0,6	1,2			Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2018	2015	0,3	0,5	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV	2019	2017	-	1,7	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ¹¹	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	53	62	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2019	2e half 2017	37	57	Beoordeling eigen gezondheid (leeftijd <65 en >65) ¹²	%	2018	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	% Niet-wekelijkse sporters ¹³	%	2018	2014	40,7	49,9	RIVM - Zorgatlas	BBV	2019	2016	37,7	48,7	Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹⁴	%	2018	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,6	n/b	Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																																				
Jongeren met jeugdreclassering	% Van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2018	2015	0,3	0,5	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	BBV																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2017	-	1,7			Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ¹¹	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	53	62	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV	2019	2e half 2017	37	57	Beoordeling eigen gezondheid (leeftijd <65 en >65) ¹²	%	2018	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	% Niet-wekelijkse sporters ¹³	%	2018	2014	40,7	49,9	RIVM - Zorgatlas	BBV	2019	2016	37,7	48,7	Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹⁴	%	2018	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,6	n/b	Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																																																
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ¹¹	Aantal per 1.000 inwoners	2018	2016	53	62	CBS - Monitor Sociaal domein Wmo	BBV																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2e half 2017	37	57			Beoordeling eigen gezondheid (leeftijd <65 en >65) ¹²	%	2018	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	% Niet-wekelijkse sporters ¹³	%	2018	2014	40,7	49,9	RIVM - Zorgatlas	BBV	2019	2016	37,7	48,7	Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹⁴	%	2018	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,6	n/b	Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																																																												
Beoordeling eigen gezondheid (leeftijd <65 en >65) ¹²	%	2018	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%	GGD HM	Oegstgeest																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2016	<65=85% >65=66%	<65=80% >65=62%			% Niet-wekelijkse sporters ¹³	%	2018	2014	40,7	49,9	RIVM - Zorgatlas	BBV	2019	2016	37,7	48,7	Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹⁴	%	2018	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,6	n/b	Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																																																																								
% Niet-wekelijkse sporters ¹³	%	2018	2014	40,7	49,9	RIVM - Zorgatlas	BBV																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2016	37,7	48,7			Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹⁴	%	2018	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,6	n/b	Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																																																																																				
Voldoet aan beweegnorm / fitnorm (leeftijd <65 en >65) ¹⁴	%	2018	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%	GGD HM	Oegstgeest																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2016	<65=64% >65=80%	<65=60% >65=72%			Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,6	n/b	Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																																																																																																
Tevreden over sportvoorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	7,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2017	7,6	n/b			Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest	2019	2016	10%	9%	Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																																																																																																												
Eenzaamheid ¹⁶	%	2018	2016	10%	9%	GGD HM	Oegstgeest																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2016	10%	9%			Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	38%	46%	Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																																																																																																																								
Vrijwilligerswerk ¹⁷	%	2018	2017	38%	46%	Inwonersenquête	Oegstgeest																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2017	38%	46%			Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	1,80%	2%	Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																																																																																																																																				
Overbelaste mantelzorgers ¹⁸	%	2018	2017	1,80%	2%	Inwonersenquête	Oegstgeest																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2017	1,80%	2%			Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	58%	n/b	Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																																																																																																																																																
Bereidheid (persoonlijke) ondersteuning te bieden aan buurt- of dorpsgenoten ¹⁹	%	2018	2017	58%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2017	58%	n/b			Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	79%	n/b	Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																																																																																																																																																												
Vertrouwen hebben dat mensen in de buurt hulp zullen bieden als dat nodig is ¹⁹	%	2018	2017	79%	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2017	79%	n/b			Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest	2019	2017	7,5	n/b																																																																																																																																																																																																								
Beoordeling (huisvesting) onderwijs ²⁰	Rapportcijfer	2018	2017	7,5	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest																																																																																																																																																																																																																				
		2019	2017	7,5	n/b																																																																																																																																																																																																																						

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Tevredenheid culturele voorzieningen ¹⁵	%	2018	2017	6,6	n/b	Inwonersenquête	Oegstgeest

- 1) Oegstgeest totaal 38 verwijzingen in 2016 op ongeveer 2000 jongeren
- 2) Het aantal harde kernjongeren (zie begrippenlijst), per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-24 jaar.
- 3) Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
- 4) Sociale en technische voorzorgsmaatregelen tegen criminaliteit.
- 5) Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school.
- 6) Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is.
- 7) Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
- 8) Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
- 9) Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).
- 10) Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
- 11) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat een referentiegemiddelde gebaseerd is op het aantal deelnemende gemeentes.
- 12) Percentage inwoners dat gezondheid als (zeer) goed ervaart
- 13) Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.
- 14) Percentage inwoners dat minimaal 5 dagen per week, 30 minuten beweegt
- 15) Gemiddelde rapportcijfer
- 16) Percentage inwoners dat zich eenzaam voelt
- 17) Percentage inwoners dat vrijwilligerswerk doet.
- 18) Uit de inwonersenquête (N=150) blijkt dat 20% van de mantelzorgers zich tamelijk tot ernstig overbelast voelt.
- 19) Percentage inwoners
- 20) Gemiddeld rapportcijfer kwaliteit schoolgebouwen

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	Bron	Toelichting
Meer bijstandsgerechtigden stromen geheel of gedeeltelijk (parttime) uit naar betaald werk (aandeel als % ten opzichte van totaal aantal bijstandsuitkeringen medio kalenderjaar)	17%	18%	19%	19%		
Minder eenzaamheid: aantal mensen dat zich regelmatig/ vaak eenzaam voelt neemt af (2 % in inwonersenquête 2017)	Max 8%	Max 8%	Max 8%	Max 8%	GGD	
Meer vrijwillige inzet: het aantal inwoners dat vrijwilligerswerk doet neemt toe (38% in inwonersenquête 2017)	40%	42%	42%	42%		
Tevredenheid cultuuraanbod	6,6	6,6	6,6	6,6		
Het aantal inwoners dat voldoet aan de beweegnorm (56% in inwonersenquête 2017)	58%	58%	58%	58%		
Aantal meldingen Veilig Thuis (aantallen per eerste kwartaal)	20	25	25	25		
Aantal adviezen Veilig Thuis (aantallen per eerste kwartaal)	17	20	20	20		
Het aantal mantelzorgers dat zich tamelijk zwaar, zeer zwaar of overbelast voelt neemt af (20% in inwonersenquête 2017)	19%	18%	18%	18%		
De naamsbekendheid van Eva neemt toe (12% in inwonersenquête 2017) ¹	15%	20%	20%	20%		
De bekendheid van het CJG neemt toe (65% in de inwonersenquête 2017) ²	70%	70%	75%	75%		
Tevredenheid over jeugdhulp	60%	62%	65%	65%		
Verhouding doorverwijzingen naar huisarts of JGT ombuigen naar meer JGT (2017: 47% huisartsen/28% JGT) ³	40% huisartsen 35% JGT	38% huisartsen 37% JGT	35% huisartsen 40% JGT	35% huisartsen 40% JGT		
Aantal peuters dat door financiële bijdrage van de gemeente gebruik gaat maken van peuterspeelzalen	20	30	40	40		
Geïnspecteerde locaties kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus (%)	100	100	100	100		
Ingezette handhavingstrajecten bij advies Handhaven (%)	100	100	100	100		

1) Eva: Ondersteuning van mantelzorg en ondersteuning bij de zorg door vrijwilligers.

2) CJG: Centrum voor jeugd en gezin.

3) JGT: Jeugd & gezins team.

4.1.5 Programma 5 Bestuur

Beleids thema's	Portefeuillehouder	Team
Bestuur	E.R. Jaensch / H.J.T. Nieuwenhuis / H. Sahin	Bestuur en strategie
Griffie & raad	E.R. Jaensch	Bestuur en strategie
Publiekszaken	E.R. Jaensch	Publiekszaken en klantcontact

Programma 5 Bestuur

De interne organisatie ondersteunt het gemeentebestuur (gemeenteraad en college), zodat dit optimaal kan functioneren. Het gaat hierbij niet alleen om bestuurlijke dienstverlening, maar ook om algemeen advies, advies ten aanzien van verbonden partijen en regionale samenwerking.

We sturen ook het programma Impuls duurzaam Oegstgeest aan. Hierin staan maatregelen om de langetermijnambities van de gemeente op het gebied van de energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie te realiseren. Vanwege het integrale karakter van het programma, hebben wij de inspanningen opgenomen in de aparte begrotingsparagraaf Duurzaamheid. Deze paragraaf gaat in op de regionale en landelijke context en de inspanningen voor dat programma.

We zetten in op een verdere samenwerking in de Leidse regio om de gezamenlijke opgaven - zoals onder meer benoemd in de toekomstvisie Leidse regio 2027 - op te pakken. Dit doen we zowel op inhoudelijke onderwerpen als uitvoerende taken.

Vanuit het beleidsthema Publiekszaken (en klantcontact) bieden we directe dienstverlening aan inwoners en klanten. Dit gebeurt via de publieksbalie, online of telefonisch. Belangrijk in onze dienstverlening is de aandacht voor kanaalsturing - 'digitaal tenzij'. De telefonische dienstverlening en dienstverlening aan de publieksbalie blijft nodig als mondelinge communicatie of persoonlijk contact de voorkeur heeft. De afstemming tussen website, telefonie en balie intensiveren we in 2019 verder om de dienstverlening verder te verbeteren en efficiënter te maken.

Bewustwording van het onderwerp *hostmanship* (zie begrippenlijst) werken we in 2019 verder uit; dit zal onze klantgerichte houding positief beïnvloeden.

Daarnaast blijven we onze dienstverlening slimmer organiseren door bepaalde taken samen met andere gemeenten op te pakken of bij één gemeente in de regio te concentreren.

Burgerparticipatie blijft belangrijk voor ons. We betrekken inwoners bij beleidontwikkeling- en uitvoering, onder meer via dorpsgesprekken. We staan open voor initiatieven uit het dorp.

Programmadoelstelling

Een goede ondersteuning van het gemeentelijk bestuur. Een toekomstbestendige, samenwerkende en duurzame gemeente. Een goede kwaliteit van de dienstverlening; hiervoor hanteren we servicenormen waarmee we deze kunnen meten.

Beleids thema Bestuur

Resultaat:

- De gemeenteraad en het college ontvangen de bestuurlijke stukken en informatie conform de vastgestelde planning.
- Het bestuur (raad en college) wordt adequaat geadviseerd en ondersteund.
- De bestuurlijke en ambtelijke samenwerking in de Leidse regio over diverse beleidsonderwerpen is voortgezet.
- We zetten ons in om samenwerkingsverbanden die elkaar overlappen zoveel mogelijk te stroomlijnen en dubbelingen te voorkomen.
- Burgers voelen zich betrokken bij beleidsontwikkeling- en uitvoering.
- We voeren het programma Impuls duurzaam Oegstgeest uit.

Bestuursorganen

Inspanningen:

- We werken volgens een vastgesteld bestuurlijk proces om het gemeentebestuur tijdig van, bestuurlijke stukken, advies en ondersteuning te voorzien.
- We zorgen voor doorontwikkeling van het BOB-model (zie Begrippenlijst) en onze elektronische dienstverlening.
- We voeren het communicatiebeleidsplan uit.

Burgerparticipatie

Inspanningen:

- We stellen een beleidskader en visie op met daarin ook de diverse rollen en verantwoordelijkheden bij participatie.
- We organiseren dorpsgesprekken over maatschappelijk relevante thema's.
- We richten een loket in voor burgerinitiatieven en ook een coördinatiestructuur om kansrijke initiatieven te kunnen ondersteunen.

Intergemeentelijke samenwerking

Inspanningen:

- Wij leveren tijdig advies en ondersteuning aan het gemeentebestuur ten aanzien van regionale samenwerking (Leidse regio, verbonden partijen en andere samenwerkingen).
- We onderzoeken aan welke samenwerkingen Oegstgeest en andere Leidse regiogemeenten deelnemen en waar dwarsverbanden zijn.

Beleidsthema Bestuur (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Bestuursorganen	1.005	0	1.005	954
Toekomstvisie	17	0	17	27
Intergemeentelijke samenwerking	833	0	833	806
Duurzaamheid	318	0	318	200
Totaal	2.174	0	2.174	1.987

Beleidsthema Griffie en Raad

Resultaat:

- Adequate advisering en ondersteuning van bestuur (gemeenteraad en college).

Griffie

Inspanningen:

- We zorgen voor doorontwikkeling van het BOB-model (Beeldvorming, Oordeelsvorming, Besluitvorming).
- We zorgen voor de doorontwikkeling van de elektronische dienstverlening aan de gemeenteraad.
- We zorgen dat de gemeenteraad de communicatiestrategie uitvoert.

Beleidsthema Bestuursondersteuning (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Bestuursondersteuning	0	0	0	0
Griffie	582	0	582	598
Totaal	582	0	582	598

Beleidsthema Publiekszaken

Resultaat:

- De dienstverlening verloopt zoveel mogelijk digitaal.
- Het aantal digitaal afgenomen producten is in 2019 minimaal 67% (2017: 57%).
- In 2019 kunnen 32 producten/diensten online geregeld worden.
- De website voldoet aan de webrichtlijnen.
- De website is 24/7 online en draait op een veilige en stabiele omgeving.
- De informatieverschaffing is uniform, correct en volledig, welk kanaal iemand ook kiest.
- We zijn 24/7 bereikbaar via het digitale kanaal en daarnaast ook bereikbaar via de telefoon, balies en het gemeentehuis.
- We hebben een klantcontactcenter (KCC) dat past bij de wensen en grootte van Oegstgeest.

Dienstverlening

Inspanningen:

- We intensiveren het digitale kanaal door de website verder door te ontwikkelen en informatie beter vindbaar te maken.
- We proberen de klant te sturen van de persoonlijke kanalen (zoals balie en telefoon) naar het digitale kanaal (de website) en daarnaast informeren we onze klanten over de mogelijkheden binnen onze dienstverlening.
- Het aantal digitale formulieren breiden we uit en maken we toegankelijker.
- We toetsen de website aan de webrichtlijnen.
- We zorgen ervoor dat het contentmanagementsysteem continu voorzien is van de laatste upgrade en updates.
- We werken vanuit een online kennisbank, gekoppeld aan de website en JOIN (zie Begrippenlijst).
- We monitoren onze bereikbaarheid (website, telefoon, balies, gemeentehuis) en passen deze zo nodig aan.
- We werken continu aan de doorontwikkeling van het KCC. Dit doen we door training, bewustwording en technische middelen.

Resultaat:

- De Basisregistratie Personen (BRP) is kwalitatief op orde: we hebben een minimale score van 90% op de zelfevaluatie BRP.
- De beveiliging van persoonsgegevens en waardedocumenten is op orde. We hebben een minimale score van 95% op de zelfevaluatie Paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten (PNIK).
- Een goed verloop van de verkiezingen voor de Provinciale staten, het hoogheemraadschap van Rijnland en het Europese Parlement.

Publiekscontacten/burgerzaken

Inspanningen:

- We voeren de procedures van de BRP juist, volledig en tijdig uit.
- We leven de handboeken BRP en Waardedocumenten na.
- We zorgen voor voldoende capaciteit, ondersteuning en kwaliteit voor de organisatie van de verkiezingen.

Beleidsthema Publiekszaken (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Dienstverlening	181	0	181	204
Publiekscontacten/Burgerzaken	952	-195	757	520
Totaal	1.133	-195	938	724

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland

Deze partij draagt bij aan een kwalitatief betere dienstverlening. Dit gebeurt met name door een doelmatige heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen.

Holland Rijnland

Holland Rijnland draagt binnen de regio zorg voor een optimale verbinding, ontmoeting en samenwerking op ruimtelijk, economisch en sociaal gebied.

Financiën

Meerjarenoverzicht

5 BESTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Beleidsstema Bestuur	Lasten	2.003	2.187	2.174	2.256	2.216	2.226
	Baten	-386	-200	0	0	0	0
Saldo		1.618	1.987	2.174	2.256	2.216	2.226
Beleidsstema Bestuursondersteuning	Lasten	557	598	582	610	609	609
	Baten	-4	0	0	0	0	0
Saldo		553	598	582	610	609	609
Beleidsstema Publiekszaken	Lasten	1.131	1.170	1.133	1.066	1.112	1.093
	Baten	-569	-446	-195	-168	-183	-182
Saldo		562	724	938	898	929	911
Programma	Lasten	3.692	3.955	3.889	3.931	3.937	3.927
	Baten	-959	-646	-195	-168	-183	-182
Saldo van baten en lasten		2.733	3.309	3.694	3.764	3.754	3.745
Reserves	Toevoeging	479	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-778	-461	-598	-401	-401	-401
Mutaties reserves		-299	-461	-598	-401	-401	-401
Resultaat		2.433	2.848	3.096	3.363	3.353	3.345

Toelichting financiële afwijkingen

Bestuur

In het coalitieakkoord Groen, Sterk en Betrokken is een structureel jaarlijks bedrag van € 285.000 bestemd voor duurzaamheid. In 2018 was hiervoor al een incidenteel bedrag geraamd van € 124.500.

In 2019 zetten we incidenteel voor € 80.000 in op:

- Het organiseren van minimaal twee dorpsgesprekken per jaar.
- Het inrichten van een loket Burgerinitiatieven.
- Het mogelijk maken van medezeggenschap van de wijken.

In 2017 is gestart met het intergemeentelijk project 'Een sluitende aanpak en samenwerkingsconvenant voor de zorg voor en opvang van personen met verward gedrag in de regio Hollands Midden'. Wij leiden dit project. In 2018 ontvangen we van ZonMW (zie Begrippenlijst) een subsidie van € 200.000, waarmee we de kosten (€ 200.000) van het project kunnen bekostigen.

Bestuursondersteuning

In de begroting 2018 is een incidenteel bedrag geraamd voor de extra werkzaamheden rondom de vorming van de coalitie. Vanaf 2020 worden de kapitaallasten verhoogd als gevolg van de kredieten (camera's en geluidsinstallatie raadssysteem, raadswebsites en webcasting) voor de griffie.

Publiekszaken

Vanaf 2019 is er sprake van een sterke daling in het aantal aanvragen van paspoorten en identiteitskaarten. In de periode 2019 tot en met 2023 verwachten we ruim 75% minder aanvragen. Als gevolg van deze daling nemen de inkomsten voor Burgerzaken sterk af, met circa € 190.000 per jaar. Deze daling heeft te maken met de in 2014 veranderde geldigheidsduur.

De overige afwijkingen zijn te verklaren door wijzigingen in de kapitaallasten.

Verrekening met de reserves

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 5 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Algemene reserve prog 5	Toevoeging	479	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-200	0	0	0	0	0
Saldo		279	0	0	0	0	0
Res. Investeringsstr. Holland Rijnland	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-401	-401	-401	-401	-401	-401
Saldo		-401	-401	-401	-401	-401	-401
Reserve Uitvoering Visienota	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-177	-60	-197	0	0	0
Saldo		-177	-60	-197	0	0	0
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 5		-299	-461	-598	-401	-401	-401

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3, Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Inwoners en organisaties zijn tevreden over de samenwerking met de gemeente en de mate waarin zij betrokken worden bij de totstandkoming en uitvoering van beleid ¹	Rapportcijfer	2018	n/b	n/b	6	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		
Inwoners en organisatie krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren ¹	%	2018	n/b	n/b	37%	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		
De gemeente betreft inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen ¹	%	2018	n/b	n/b	35%	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		
Veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd ¹	%	2018	n/b	n/b	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2019	n/b	n/b	n/b		
Algemene dienstverlening van gemeente wordt goed tot uitstekend beoordeeld ²	%	2018	n/b	n/b	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2019	2017	80%	n/b		
Digitale dienstverlening van gemeente verloopt naar wens ²	%	2018	n/b	n/b	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2019	2017	84%	n/b		
De tijd die de afhandeling in beslag neemt is goed tot uitstekend ²	%	2018	n/b	n/b	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2019	2017	85%	n/b		
Ik waardeer het gemeentelijk nieuws via de Oegstgeester Courant qua inhoud met een gemiddeld rapportcijfer van ²	Rapportcijfer	2018	n/b	n/b	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2019	2017	7,2	n/b		
Ik waardeer het gemeentelijk nieuws via de Oegstgeester Courant qua leesbaarheid met een gemiddeld rapportcijfer van ²	Rapportcijfer	2018	n/b	n/b	n/b	Inwonersenquête Oegstgeest	Oegstgeest
		2019	2017	7,2	n/b		

1) Vraag kan worden meegenomen bij volgende inwonersenquête (2019).

2) De metingen starten in 2017.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	Bron	Toelichting
De website is 24/7 online	99,9%	99,9%	99,9%	99,9%		Gelijk getrokken met Servicenorm.
Het aantal online te regelen producten/diensten is	32	35	37	37		37 Zal voorlopig het maximaal aantal producten zijn die digitaal aan te vragen zullen zijn, binnen de huidige mogelijkheden en wetgeving.
Het % online te regelen producten is	50%	55%	58%	58%		
Het % werkelijk online aangevraagde producten ¹	67%	72%	77%	82%		Nieuw opgenomen per 2019
Telefonisch bereikbaarheid: op werkdagen tussen 9-12u beantwoorden wij de telefoon	< 30 sec	< 30 sec	< 30 sec	< 30 sec		
De score op de zelfevaluatie basisregistratie personen is	> 90%	> 90%	> 90%	> 90%		
De zelfevaluatie Paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten heeft een score van	> 95%	> 95%	> 95%	> 95%		

1) Van het totaal aantal aangevraagde diensten/producten (die zowel digitaal als niet digitaal aan te vragen zijn) is dit % digitaal aangevraagd.

4.1.6 Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (vpb)

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Bestuursondersteuning Directie en control	E.R. Jaensch E.R. Jaensch / M.E. Huizing	Bestuur en strategie Directie/bedrijfsondersteuning
Bedrijfsondersteuning	M.E. Huizing	Bedrijfsondersteuning
Vennootschapsbelasting	M.E. Huizing	Bedrijfsondersteuning
Onvoorzien	M.E. Huizing	Bedrijfsondersteuning

Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting

Bedrijfsvoering gaat over de manier waarop we alle processen van de gemeente organiseren, ondersteunen en aansturen.

Naast onze lokale en wettelijke inspanningen richten we ons steeds meer op samenwerking met onze collega's in de Leidse regio. We maken daarbij gebruik van elkaars expertise en ruilen medewerkers uit op basis van gevraagde kennis en kunde. Dat doen we bijvoorbeeld op het gebied van informatiemanagement- en veiligheid, zaakgericht werken (zie Begrippenlijst) en project- en portfoliomanagement (zie Begrippenlijst).

In het programma Bedrijfsvoering staan ook onze ondersteunende taken. Dit gaat om bedrijfsvoeringstaken op het vlak van financiën, hrm, juridische zaken, inkoop en ict. Deze voeren we uit in samenwerking met Servicepunt71. Die samenwerking en onderlinge afstemming breiden we uit in 2019, onder andere door het regionaal samenbrengen van de informatiefunctie (zoals beoogd in het programma Versterking Regionale I- samenwerking (VRIS)).

Doelstelling

We hebben een bedrijfsvoering met een sobere, solide en goed functionerende basis. De organisatie is klaar voor de toekomst.

Beleidsthema Overhead

Resultaat:

- De interne beheersing van de financieel bedrijfskritische processen is verbeterd.

Resultaten:

- Van de archieven zijn eind 2019 13.000 pagina's extra gedigitaliseerd.
- We hebben een kwaliteitssysteem vastgesteld voor het vervangen van het archief.
- We werken volgens de methode zaakgericht werken (zie Begrippenlijst), ook bij Sociale zaken.

Resultaten:

- Het onderhoud aan het gemeentehuis en de gemeentewerf is duurzaam en voldoet aan de wettelijke eisen.

Directie en control

Inspanningen:

- We voeren het nieuwe proces van inkopen tot betalen (*purchase to pay*) verder in. Dit doen we in samenwerking met Servicepunt71.
- We voeren interne audits uit op onze financieel bedrijfskritische processen, zoals bijvoorbeeld het subsidieproces.
- We stellen het interne auditplan 2019 op, voor de uitvoering van de interne audits.
- We stellen het normenkader 2019 op, voor de uitvoering van de accountantscontrole.
- We monitoren de follow-up van de interne audits en de accountantscontrole.
- We monitoren de invoering van de verplichte rechtmatigheidsverklaring door het college van B en W.
- We ondersteunen de doorontwikkeling van de informatieveiligheid en de verantwoording over de kwaliteit hiervan.

Organisatorische ondersteuning

Inspanningen:

- We gaan door met digitaliseren van onze archieven. Zodra het bouwarchief gereed is, starten we in 2019 met de Oegstgeester kranten. Het gaat hierbij om circa 13.000 pagina's.
- We voldoen op het gebied van kwaliteitszorg nog niet aan de eisen van de archiefinspectie. In 2019 gaan we proberen aan deze eisen te voldoen.
- Met de Servicepunt71-gemeenten bekijken we of we de digitalisering van archieven (op de terreinen Wmo, Bijstand en het Sociaal Team) samen op kunnen pakken. Deze opdracht gaan we aanbesteden.
- Voordat we iets archiveren, doen we voortaan eerst een kwaliteitscontrole. Zo houden we de de archieven op orde.

Gemeentelijke huisvesting

Inspanningen:

- Het onderhoud vindt plaats volgens het meerjarenonderhoudsplan (MJOP)

Organisatorische ondersteuning

Communicatie

Resultaat:

- In het eerste kwartaal van 2019 hebben we het communicatiebeleidsplan 2019-2022 gereed. Dit plan laat zien hoe we de communicatieve ambities uit het coalitieakkoord 2018-2022 waarmaken.
- Bestuurders, beleidsmedewerkers en projectleiders zijn ondersteund met advies en passende middelen. Een advies is altijd maatwerk.
- De werkafspraken en randvoorwaarden voor goede communicatie zijn in de gehele organisatie opnieuw onder de aandacht gebracht.

Inspanningen:

- In 2019 starten we met de uitvoering van het communicatiebeleidsplan 2019-2022. We vertalen de ambities en prioriteiten uit dit plan naar concrete werkafspraken en acties.
- We blijven omgevingsgericht werken (via Factor C, zie Begrippenlijst) en publieksparticipatie stimuleren. In 2019 werken we verder mee aan een aanpak voor transparante participatie en burgerinitiatieven. We verzorgen minimaal een training voor beleidsmedewerkers en projectleiders.
- We adviseren het bestuur en de organisatie in grote ontwikkelingen (zoals de Omgevingswet en de omgevingsvisie, het programma Duurzaamheid en de diverse ruimtelijke plannen).
- We ondersteunen het bestuur en de organisatie bij ad-hocsituaties en crises. We blijven professionaliseren door deelname aan de regionale taakorganisatie Crisiscommunicatie, van de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM). Minimaal een keer per jaar volgen we een VRHM-training en -oefening.
- We monitoren dagelijks wat er leeft in de (sociale) media en informeren bestuur en organisatie hierover.

Informatievoorziening:

Resultaten:

- Onze informatievoorziening is volgens de eisen/wensen vanuit de organisatie, de Leidse regio en/of ketenpartners. Dit geldt zowel voor de techniek als de applicaties, processen en de organisatie ervan.
- Eind 2018 was het informatieveiligheidsbeleid al verbeterd tot op 50% van het Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG)-niveau. In 2019 ronden we dit af.
- De nieuwe regionale privacy-organisatie zit in de volgende fase: zij is in staat om managementrapportages te leveren en is onderdeel van de P&C-cyclus.
- De maatregelen voor de AVG zijn geïmplementeerd, dit is overigens een continu proces.
- De gegevensbescherming is geborgd; we verwerken persoonsgegevens zorgvuldig, rechtmatig en veilig. We zijn in staat om verzoeken van de betrokken binnen gepaste tijd te beantwoorden.
- Met onze informatievoorziening hebben we de Omgevingswet ondersteund.
- Het in 2018 aanbestede Wabo- vergunningenpakket implementeren we in de eerste helft van 2019.
- De aanbesteding voor een nieuwe applicatie voor het sociaal domein is eind 2019 afgerond.
- De dienstverlening is verder gedigitaliseerd. Dit hebben we gedaan door verbetering van de afsprakenmodule op de website en interne digitalisering in het KCC(klantcontactcentrum). Het digitale aanbod van producten neemt met 10 toe tot 25.

Inspanningen:

- In 2019 worden informatiemanagement, informatiearchitectuur, privacy- en gegevensbescherming en project- en portfoliomanagement centraal ondergebracht bij Servicepunt71. Dit vloeit voort uit het programma VRIS (Versterken Regionale Informatievoorziening Samenwerking, zie Begrippenlijst).
- We werken verder aan de regionale ontwikkeling van VRIS, Agenda 2020 (zie Begrippenlijst) en aan de aansluiting op de landelijke informatiearchitectuur.
- Uit een analyse is gebleken dat we 80% van de maatregelen uit de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) kunnen toepassen. In 2018 hebben we de eerste helft hiervan gerealiseerd. In 2019 zullen we het resterende deel realiseren.
- We maken medewerkers zich bewust van de veiligheidsaspecten van informatiebeheer en -verstrekking.
- In de regio hebben we vijf privacybeheerders. Hun organisatie geven we in 2019 verder vorm.
- Wij werken verder aan bewustwording en bewustzijn van goed omgaan met privacy in het primaire werkproces. Dit doen we via opleiding en training.
- We ronden de implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) verder af.
- We zorgen voor een gedegen informatievoorziening bij de invoering van de Omgevingswet.
- In 2019 richten we het regie-systeem in voor het sociaal domein. In 2020 nemen we dit in gebruik.
- We gaan verder met het digitaliseren van onze dienstverlening. We realiseren bijvoorbeeld digitale koppelingen tussen diverse applicaties, waardoor we beter digitaal bereikbaar zijn voor klanten en wij efficiënter kunnen werken.

Beleidsthema Bedrijfsondersteuning (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Totaal	0	0	0	0
Beleidsthema Overhead (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Directie en control	1.257	0	1.257	562
Organisatorische ondersteuning	5.442	0	5.442	6.224
Gemeentelijke huisvesting	777	-8	769	771
Totaal	7.477	-8	7.469	7.558

Beleidsthema Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 zijn overheidsorganisaties belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (vpb). Dit betekent dat we onze activiteiten, voor zover we deze als een onderneming uitvoeren, in de heffing van de vpb betrekken. We stellen ons tot nu toe op het standpunt dat wij geen ondernemingsactiviteiten uitvoeren. Daarom ramen we geen bedrag voor vennootschapsbelasting. De belastingdienst heeft in 2018 laten weten de lichtreclames, zoals bij bushaltes, als ondernemingsactiviteit te zien. Wij denken daar anders over en zullen bezwaar aantekenen en mogelijk in beroep gaan. De mogelijke omvang van vennootschapsbelasting over lichtreclames is overigens verwaarloosbaar.

Beleidsthema Vpb (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

Beleidsthema Onvoorzien

In de begroting hebben we een bedrag voor onvoorziene lasten opgenomen van € 34.431. Dit kan onvoorziene lasten betreffen waarvoor bestaande budgetten onvoldoende zijn of geheel geen budget is opgenomen in de begroting 2019. De gemeenteraad besluit over de aanwending van de post Onvoorzien als er onvoorziene, onontkoombare en onuitstelbare lasten optreden.

Beleidsthema Onvoorzien (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Onvoorzien	34	0	34	34
Totaal	34	0	34	34

Verbonden partijen

Bijdrage aan doelstellingen

Servicepunt71

Servicepunt71 zorgt voor onze interne bedrijfsvoering. Deze organisatie zorgt daarmee voor continuïteit en een verminderde kwetsbaarheid van onze organisatie. Ook verhoogt het de kwaliteit van bedrijfsvoeringsprocessen en de professionaliteit van de medewerkers.

Financiën

Meerjarenoverzicht

6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Beleidsstema Overhead	Lasten	7.505	7.566	7.477	7.499	7.329	7.243
	Baten	-230	-8	-8	-8	-8	-8
Saldo		7.276	7.558	7.469	7.491	7.321	7.235
Beleidsstema Onvoorzien	Lasten	0	34	34	34	34	34
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	34	34	34	34	34
Programma	Lasten	7.505	7.600	7.511	7.534	7.363	7.278
	Baten	-230	-8	-8	-8	-8	-8
Saldo van baten en lasten		7.276	7.592	7.503	7.526	7.355	7.270
Reserves	Toevoeging	248	1.272	250	250	100	100
	Onttrekking	-3.627	-1.653	-50	0	0	0
Mutaties reserves		-3.379	-381	200	250	100	100
Resultaat		3.897	7.211	7.703	7.776	7.455	7.370

Toelichting financiële afwijkingen

Overhead

Onder het beleidsthema Overhead vallen de producten Directie en control, Gemeentelijke huisvesting en Organisatorische ondersteuning.

In het begrotingsjaar 2018 is incidenteel budget opgenomen voor de digitalisering van het archief en de regionale samenwerking in het programmakader VRIS (op het gebied van informatievoorziening, informatiebeleid en informatiemanagement). De begroting 2019 - 2022 is ook nu aangepast aan de laatste ontwikkelingen rond VRIS.

Onvoorzien

Voor onvoorzien kosten is in de begroting structureel een bedrag opgenomen van € 34.431. Deze post Onvoorzien kunnen we alleen aanwenden voor incidentele uitgaven die aan te merken zijn als onvoorzien, onuitstelbaar en onvermijdbaar.

De overige afwijkingen worden verklaard door wijzigingen in de kapitaallasten.

Verrekening met de reserves

VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 6 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Reserve Organisatieontwikkeling	Toevoeging	130	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-100	0	0	0	0	0
Saldo		30	0	0	0	0	0
Reserve Friciekosten	Toevoeging	100	100	250	250	100	100
	Onttrekking	0	-50	-50	0	0	0
Saldo		100	50	200	250	100	100
Algemene reserve prog. 6	Toevoeging	18	1.172	0	0	0	0
	Onttrekking	-3.527	-1.603	0	0	0	0
Saldo		-3.509	-431	0	0	0	0
VERREKENING RESERVES PROGRAMMA 6		-3.379	-381	200	250	100	100

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Formatie ¹	Fte per 1.000 inwoners	2018	2017	5,61	n/b	Decade/ Beaufort	BBV
		2019	2018	5,62	n/b		
Bezetting ¹	Fte per 1.000 inwoners	2018	2017	5,41	n/b	Decade/ Beaufort	BBV
		2019	2018	5,08	n/b		
Organisatiekosten	Kosten per inwoner	2018	2017	533,77	n/b	Begroting	BBV
		2019	2018	527,40	n/b		
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2018	2017	12%	n/b	Begroting	BBV
		2019	2018	9%	n/b		
Overhead	% van totale lasten	2018	2017	12%	n/b	Begroting	BBV
		2019	2018	13%	n/b		

1) *uitgaande van 23.887 inwoners per 1-1-2018/CBS*

Prestatie-indicatoren

Voor dit programma hebben we nog geen prestatie-indicatoren ontwikkeld.

4.1.7 Algemene dekkingsmiddelen

Beleidsthema's	Portefeuillehouder	Team
Dekkingsmiddelen	M.E. Huizing	Bedrijfsondersteuning

Algemene en specifieke dekkingsmiddelen

Binnen de begroting onderscheiden we algemene en specifieke dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen zijn dekkingsmiddelen die we vrij kunnen aanwenden. Dit geldt is op voorhand dus niet gebonden aan een bepaald programma of doel, maar zetten we in om tekorten op de programma's te dekken. De dekking bestaat voor het grootste gedeelte uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de lokale heffingen die niet bestedingsgebonden zijn. De overige dekkingsmiddelen bestaan uit rentebaten en dividend.

Specifieke dekkingsmiddelen zijn de inkomsten die direct samenhangen met een bepaald programma. Dat kunnen de inkomsten zijn van het Rijk met een specifiek bestedingsdoel, de opbrengsten van gronden (programma 3) of opbrengsten uit verleende diensten, zoals het verstrekken van een paspoort (programma 5). Ook de rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn specifieke dekkingsmiddelen. De specifieke dekkingsmiddelen verantwoorden we steeds binnen het betreffende programma.

Belangrijke ontwikkelingen zijn het wegvallen (vanaf 2022) van de precariobelasting op kabels en leidingen en de daarmee verband houdende verhoging van de ozb. Deze verhoging vindt plaats met een bedrag dat gemiddeld gelijk is aan de wegvallende doorbelastingen van Alliander en Dunea.

Doelstelling

Een financieel gezonde gemeente voor nu en in de toekomst. Het voeren van een verantwoord en stabiel financieel beleid met sluitende begrotingen.

Beleidsthema Dekkingsmiddelen

Resultaat:

- We hebben voldoende inkomsten waardoor de begroting structureel en reëel sluit.
- We hebben de precarioheffing op kabels en leidingen afgeschaft (door landelijke wetgeving).
- We hebben een woonlastenniveau dat aansluit bij onze ambities en ons voorzieningenniveau.
- We hebben een beheersbare schuldpositie.

Lokale heffingen

Inspanningen:

- We ramen realistisch en voorzichtig.
- BSGR voert de heffing en inning voor Oegstgeest adequaat uit en zorgt ook voor volledigheidcontroles.
- We verhogen de bouwleges tot het niveau van kostendekkendheid.
- We compenseren het verlies aan precariobelasting in 2022 met een ozb-verhoging. Deze is gemiddeld (macro) gelijk aan de wegvallende doorbelasting van precariobelasting door Dunea en Alliander aan inwoners en bedrijven.
- We passen de belastingverordening aan om het wegvallen van de precario juridisch te regelen.
- We overleggen met regiogemeenten en de VNG over de mogelijkheid van privaatrechtelijke vergoedingen voor kabels en leidingen. We gaan daarna in overleg met de betreffende bedrijven.
- We onderzoeken of we per 2020 over kunnen gaan van het 'ouderdom-gestuurd' vervangen naar het 'risico-gestuurd' vervangen van de riolering. Hierdoor dalen de kosten en kunnen we de rioolheffing verlagen met € 140.000.
- Aansluitend gaan we in 2020 de ozb met € 100.000 verhogen.

Gemeentefonds

Inspanningen:

- We zorgen voor een tijdige, juiste en volledige verwerking van de wijzigingen in de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dit doen we aan de hand van de mei- en septembercirculaire van het Rijk.
- We actualiseren tijdig de omvang van de criteria (maatstaven) op basis waarvan het gemeentefonds de algemene uitkering betaalt.

Dividend

Inspanningen:

- We zorgen voor een onderbouwde raming van het dividend van de BNG en Alliander.

Saldo financieringsfunctie

Inspanningen:

- We actualiseren tijdig de interne rekenrente.
- We werken verder aan het verlagen van de gemeenteschuld en zijn terughoudend met nieuwe investeringen. Wij hebben in de begroting geld beschikbaar gesteld voor de aflossing van onze schuld. Overschotten op de jaarrekening zullen we hiervoor in de regel ook gebruiken.

Overige dekkingsmiddelen

Inspanningen:

- We bewaken de realisatie van de dekkingsmiddelen.

Beleids thema Dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Lasten 2019	Baten 2019	Saldo 2019	Begroting 2018
Lokale heffingen	117	-8.559	-8.442	-8.178
Algemene uitkering	0	-26.666	-26.666	-24.910
Dividend	0	-345	-345	-405
Saldo financieringsfunctie	178	0	178	128
Overige dekkingsmiddelen	-25	0	-25	-26
Totaal	271	-35.570	-35.299	-33.391

Verbonden partijen

Bijdrage aan doelstellingen

Alliander nv	Alliander zorgt voor distributie van gas en elektriciteit en daarmee ook voor een duurzame gemeente.
Dunea nv	De productie van betrouwbaar drinkwater draagt bij aan een duurzame gemeente.
De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoners.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	De BSGR zorgt voor de uitvoering van de Woz en de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen.

Financiën

7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming		
					2020	2021	2022
Beleids thema Dekkingsmiddelen	Lasten	570	238	271	63	394	549
	Baten	-32.136	-33.629	-35.570	-36.207	-36.958	-36.545
Saldo		-31.567	-33.391	-35.299	-36.143	-36.563	-35.996
Programma	Lasten	570	238	271	63	394	549
	Baten	-32.136	-33.629	-35.570	-36.207	-36.958	-36.545
Saldo van baten en lasten		-31.567	-33.391	-35.299	-36.143	-36.563	-35.996
Reserves	Toevoeging	2.178	253	201	45	477	140
	Onttrekking	-350	0	-1.700	-292	0	0
Mutaties reserves		1.828	253	-1.499	-247	477	140
Resultaat		-29.739	-33.138	-36.797	-36.390	-36.086	-35.856

Toelichting financiële afwijkingen

Het beleidsthema Dekkingsmiddelen bestaat uit meerdere producten, waaronder:

Algemene uitkering

In de perspectiefnota 2019 zijn in de ontwikkeling van de algemene uitkering meerdere zaken meegenomen: de septembercirculaire 2017, stijging accres in de maartcirculaire en de areaaluitbreiding. De meicirculaire 2018 is verwerkt in deze begroting 2019-2022.

Dividend

In 2018 is de dividenduitkering van de BNG in het voorjaar van 2018 vastgesteld. Dit betreft een incidentele verhoging van € 60.000.

Lokale heffingen

In de Perspectiefnota 2019 - 2022 is rekening gehouden met de geraamde toename van de woningvoorraad wat betreft de opbrengst onroerende zaakbelasting. Per 2020 verhogen we de ozb-opbrengst met € 100.000 per jaar. Hier tegenover staat dat de lasten voor inwoners vanaf 2020 gaan dalen, naar verwachting met in totaal minimaal € 140.000. Dit komt door een dalende rioolheffing. Deze daling ontstaat doordat we overgaan op het risicogestuurd in plaats van het ouderdomgestuurd vervangen van de riolering.

Precariobelasting

Oegstgeest schaft, volgend op landelijke wetgeving, per 2022 noodgedwongen de precarioheffing op kabels en leidingen af. Hierdoor valt jaarlijks € 1,7 miljoen aan gemeentelijke inkomsten weg. We vangen het verlies aan precario-inkomsten op zonder (gemiddeld genomen) een lastenverhoging voor onze inwoners te veroorzaken. Daarom - en gezien de beperkte fiscale mogelijkheden van gemeenten - compenseren we het wegvallen van de precarioheffing. Dit doen we door de ozb-inkomsten te verhogen met hetzelfde bedrag als dat wat onze inwoners besparen op de wegvallende precarioheffing (€ 1 miljoen). Het overige deel wordt gedekt uit het begrotingsaldo.

Overige dekkingsmiddelen

We werken verder aan het verlagen van de gemeenteschuld en streven naar een schuldniveau van tussen de 40 en 45 miljoen euro in 2025. Om dit te realiseren houden we in het coalitieakkoord rekening met een begrote extra aflossing op de gemeenteschuld: met ingang van 2021 doen we een aflossing van € 230.000 en vanaf 2022 ieder jaar een aflossing van € 350.000.

Financieringsresultaat

Voor de toelichting verwijzen we naar de paragraaf Financiering.

Verrekening met de reserves

VERREKENING RESERVES AD (bedragen x € 1.000)		Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Algemene reserve 7 AD	Toevoeging	186	253	201	45	477	140
	Onttrekking	-350	0	0	0	0	0
Saldo		-164	253	201	45	477	140
Reserve egalisatie precario	Toevoeging	1.992	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	-1.700	-292	0	0
Saldo		1.992	0	-1.700	-292	0	0
VERREKENING RESERVES AD		1.828	253	-1.499	-247	477	140

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Begroting	Meet- periode	Oegstgeest	Nederland	Bron	BBV/ OEGSTGEEST
Gemiddelde Woz-waarde ¹	Duizend euro	2018	2016	324	209	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	BBV
		2019	2018	351	230		
Gemeentelijke woonlasten Eenpersoonshuishouden ²	Euro	2018	2017	793	644	COELO, Groningen	BBV
		2019	2018	807	649		
Gemeentelijke woonlasten Meerpersoonshuishouden ³	Euro	2018	2017	902	723	COELO, Groningen	BBV
		2019	2018	916	721		

1) De gemiddelde Woz-waarde van woningen.

2) Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

3) Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	Bron	Toelichting
We stellen de Woz-beschikkingen vast volgens de eisen van de Waarderingskamer ¹	99%	99%	99%	99%	BSGR	
We handelen Woz-bezwaren af volgens de eisen van de Waarderingskamer	99%	99%	99%	99%	BSGR	

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	Bron	Toelichting
Aanslagen voor gemeentelijke heffingen leggen we op binnen het belastingjaar	99%	99%	99%	99%	BSGR	
Aanvragen voor kwijtschelding handelen we af binnen 12 weken	95%	95%	95%	95%	BSGR	

1) De Waarderingskamer controleert of gemeenten taxaties van onroerende zaken zoals huizen goed uitvoeren.

4.2 Paragrafen

4.2.1 Paragraaf Lokale heffingen

1. Overzicht

Wij heffen de volgende belastingen, heffingen en retributies:

Belasting	Omschrijving
Onroerende zaakbelasting (ozb)	Belasting op het eigendom en het gebruik van onroerende zaken.
Rioolheffing	Belasting op de mogelijkheid om afvalwater en/of hemelwater af te voeren via de gemeentelijke riolering.
Afvalstoffenheffing	Belasting op de mogelijkheid om afval ter inzameling aan te bieden aan de afvalinzamelingsdienst.
Toeristenbelasting	Belasting op het overnachten in bijvoorbeeld een hotel of bed and breakfast.
Hondenbelasting	Belasting op het hebben van een hond.
Precariobelasting	Belasting voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond.
Leges (diversen)	Leges worden ook wel 'retributies' genoemd. Een retributie is een betaling aan de overheid waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die overheid tegenover staat.
Marktgeden	Belasting voor het innemen van een standplaats op het marktterrein.
Bedrijven Investeringszone (BIZ)	Heffing waarmee ondernemers in een afgebakend gebied samen meebetalen aan een aantrekkelijke en veilige omgeving.

2. Beleid algemeen

Bij de lokale heffingen bekijken we jaarlijks of de inflatiecorrectie op de belastingen geheel of gedeeltelijk achterwege kan blijven. Dit is overigens nog wel afhankelijk van ons financiële perspectief. De tarieven voor heffingen en leges baseren we vervolgens op het uitgangspunt dat we volledig kostendekkend willen zijn. Eventuele noodzakelijke grote investeringen dekken we vanuit de voorziening voor de rioolheffing of de voorziening voor de afvalstoffenheffing.

Voorschriften BBV

In de paragraaf Lokale heffingen moet een verplichte passage over de kostendekkendheid van de lokale heffingen staan. In deze paragraaf staat de kostendekkendheid nu opgenomen in de totaal begrote cijfers - het is dus een totaalbeeld en geen detailgegeven.

In de opgestelde berekening gebruiken wij voor de overhead standaard de verdeelsleutel van de loonsom. Loonkosten bepalen in de meeste gevallen immers een groot deel van het tarief.

Uitzonderingen vormen de rioolheffing en afvalstoffenheffing waarbij de kosten hoofdzakelijk bestaan uit kapitaallasten van investeringen. Bij deze heffingen passen wij de sleutel 'omvang per taakveld' toe. Dit is conform de financiële verordening.

3. Beleid specifiek per belastingsoort

Belastingsoort	Beleid
Onroerende zaakbelasting (ozb)	<p>Voor onroerende zaken die als woning dienen, ontvangen alleen eigenaren een aanslag. Bij niet-woningen krijgen zowel de eigenaar als de gebruiker een aanslag. We zijn vrij in de besteding van de inkomsten uit ozb. Vanwege schommelingen in de grondslag (Woz-waarde) voeren we bij de ozb geen tarievenbeleid, maar een opbrengstenbeleid. Eventuele areaalwijzigingen (omvang of inkrimping van de voorraad onroerende zaken) hebben een autonome invloed op de ozb-opbrengsten.</p> <p><i>Tariefbeleid 2019</i></p> <p>Bij de begroting stellen we de opbrengst vast. In de begroting 2019-2022 stijgen de opbrengsten uit de ozb met 1,6% inflatiecorrectie. Als aan het einde van het jaar bekend is welke Woz-waarden er zijn, kunnen we het tarief berekenen. Het tarief stellen we dan vast op het actuele inflatiepercentage. In feite betaalt een eigenaar hetzelfde bedrag als het jaar ervoor, verhoogd met de inflatiecorrectie. Omdat niet alle woningen (en overige panden) een exact gelijke waardemutatie hebben, gaat de ene eigenaar meer extra betalen dan de ander.</p> <p>Hiernaast is de inkomensmaatstaf binnen de algemene uitkering bepalend voor de minimale hoogte van de ozb-opbrengst (de 65%- norm). Dit lichten we toe onder punt 8 van deze paragraaf. We naderen de 65%-norm.</p>

